

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 3. marca 2016 *

„Državne pomoči — Retroaktivno nadomestilo za izvajanje javne službe, ki so ga dodelili italijanski organi — Storitve medregionalnega avtobusnega prevoza, opravljene med letoma 1987 in 2003 — Sklep, s katerim se pomoč razglasi za nezdružljivo z notranjim trgom — Ohranitev obveznosti javne službe — Odobritev nadomestila — Uredba (EGS) št. 1191/69“

V zadevi T-15/14,

Simet SpA s sedežem v Rossanu Calabru (Italija), ki jo zastopajo A. Clarizia, C. Varrone in P. Clarizia, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo G. Conte, D. Grespan in P.-J. Loewenthal, agenti,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije z dne 2. oktobra 2013 o nadomestilu, ki ga je treba plačati družbi Simet SpA za storitve javnega prevoza, opravljene med letoma 1987 in 2003 (državna pomoč SA.33037 (2012/C) Italija) (UL L 114, str. 67),

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi D. Gratsias, predsednik, M. Kančeva (poročevalka), sodnica, in C. Wetter, sodnik,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. julija 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: italijanščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, družba Simet SpA, opravlja storitve cestnega potniškega prevoza. Natančneje, tožeča stranka upravlja omrežje rednih meddeželnih linijskih avtobusnih povezav med deželo Kalabrijo in drugimi italijanskimi deželami (v nadaljevanju: meddeželne povezave). Poleg teh storitev, ki predstavljajo večino njene dejavnosti, tožeča stranka ponuja druge storitve, zlasti s področja mednarodnega prevoza, turističnih storitev in storitev oddajanja avtobusov z voznikom v najem.

Zakonodajni in uredbeni okvir, ki ureja dejavnosti tožeče stranke

- 2 Dejavnost tožeče stranke je bila tekom let urejena z zaporednimi zakonodajnimi in uredbenimi določbami na nacionalni ravni in ravni Evropske unije.

Pravo Unije

- 3 Področje cestnega prevoza je bilo na ravni Unije med drugim urejeno z Uredbo Sveta (EGS) št. 1191/69 z dne 26. junija 1969 o ukrepanju držav članic glede obveznosti javne službe v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 19).

- 4 Člen 1 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. Države članice ukinejo vse obveznosti javnih služb v železniškem in cestnem prometu ter v prometu po celinskih plovnih poteh, kot jih opredeljuje ta uredba.

2. Vendar se lahko te obveznosti ohranijo, če so bistvene za zagotavljanje ustreznega opravljanja prevoznih storitev.

[...]

4. Finančne obremenitve, ki se prenesejo na prevozna podjetja zaradi ohranitve obveznosti iz odstavka 2 [...] se poravnajo skladno z enotnimi postopki, ki jih določa ta uredba.“

- 5 Člen 2 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. ‚Obveznosti javnih služb‘ pomenijo obveznosti, ki jih zadevno prevozno podjetje, če bi upoštevalo lastne poslovne interese, ne bi prevzelo ali jih ne bi prevzelo v enakem obsegu ali pod enakimi pogoji.

2. Obveznosti javnih služb v smislu odstavka 1 so obveznosti upravljanja, izvajanja prevoza in tarifne obveznosti.

3. V tej uredbi ‚obveznost upravljanja‘ pomeni vsako obveznost, uvedeno za prevozno podjetje, da za vsako vozno pot ali objekte, za katerih upravljanje je pooblaščen z licenco ali podobnim dovoljenjem, sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev prevoza, ki zadovoljuje ustaljene standarde glede stalnosti, rednosti in zmožljivosti. Zajema tudi vsako obveznost opravljati dodatne storitve in vsako obveznost vzdrževati vozne poti, opremo – v kolikor je to dodatna zahteva glede na celotno prometno omrežje – in objekte v dobrem stanju, potem ko so storitve ukinjene.

4. V tej uredbi ‚obveznost izvajanja prevozov‘ pomeni obveznost, ki je bila uvedena za prevozna podjetja, da prevzamejo in prevažajo potnike ali blago po določenih tarifah in ob upoštevanju določenih pogojev.

5. V tej uredbi ‚tarifne obveznosti‘ pomenijo obveznosti, ki so uvedene za prevozna podjetja, da zlasti za določene skupine potnikov, določene skupine blaga ali na določenih vozniških poteh, uporabljajo tarife, ki jih določi ali odobri državni organ in so v nasprotju s poslovnimi interesi podjetja ter so posledica uvedbe posebnih tarifnih določb ali posledica zavrnitve spremembe le-teh.

Določbe iz prejšnjega pododstavka se ne uporabljajo za obveznosti, ki izhajajo iz splošnih ukrepov cenovne politike, ki velja za celotno gospodarstvo, ali ki izhajajo iz ukrepov na področju cen in splošnih pogojev prevoza, sprejetih z namenom vzpostavitve trga prometnih storitev ali njegovega dela.“

6 Člen 4 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. Prevozna podjetja zaprosijo pristojne organe držav članic za prenehanje obveznosti vsake javne službe v celoti ali delno, kadar jim taka obveznost povzroča gospodarsko izgubo.

2. V svojih vlogah prevozna podjetja lahko predlagajo nadomestitev uporabljenih oblik prevoza z drugo obliko. Podjetja uporabljajo določbe člena 5 za izračun prihrankov, s katerimi bi lahko izboljšala svoj finančni položaj.“

7 Člen 5 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. Za vsako obveznost upravljanja ali izvajanja prevoza se šteje, da povzroči gospodarsko izgubo, kadar zmanjšanje finančne obremenitve, ki bi bilo možno kot posledica celotnega ali delnega prenehanja obveznosti v zvezi s prevozom ali skupino prevozov, na katere ta obveznost vpliva, presega zmanjšanje prihodka, ki je posledica takega prenehanja.

Gospodarska izguba se določi na podlagi poročila, po potrebi revaloriziranega, o letni gospodarski izgubi, ki jo predstavlja razlika med zmanjšanjem letne finančne obremenitve in letnega prihodka, ki bi bila posledica prenehanja obveznosti.

Kadar obveznost upravljanja ali izvajanja prevoza zajema eno ali več kategorij prometa potnikov ali blaga v celotnem omrežju ali v večjem delu omrežja, se finančna obremenitev, ki bi bila odpravljena s prenehanjem obveznosti, oceni s porazdelitvijo skupnih stroškov podjetja izhajajočih iz njegovih prevoznih dejavnosti med različne kategorije prometa.

Gospodarska izguba bo v takih primerih enaka razliki med stroški, ki jih je možno dodeliti tistemu delu dejavnosti podjetja, na katere vpliva obveznost javnih služb, in ustreznim prihodkom.

Gospodarska izguba se določi ob upoštevanju učinkov obveznosti na dejavnost podjetja kot celote.

2. Za tarifno obveznost se šteje, da ima za posledico gospodarsko izgubo, če je razlika med prihodkom od prometa, za katerega obveznost velja, in finančno obremenitvijo takega prometa, manjša od razlike med prihodkom, ki bi bil ustvarjen s tem prometom, in finančno obremenitvijo iz tega prometa, če bi delo potekalo na komercialni osnovi – ob upoštevanju stroškov tistih prevozov, za katere veljajo obveznosti, kot tudi položaja na trgu.“

8 V skladu s členom 6(2) Uredbe št. 1191/69 „[o]dločitve za ohranitev obveznosti javnih služb ali njenega dela ali za prenehanje obveznosti ob koncu določenega obdobja predvidevajo odobritev nadomestila za finančne obremenitve, ki iz tega izhajajo. Znesek takega nadomestila se določi v skladu s enotnimi postopki iz členov od 10 do 13.“

9 Člen 10 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. Višina nadomestila iz člena 6 je pri obveznosti upravljanja ali izvajanja prevoza enaka razliki med zmanjšanjem finančne obremenitve in zmanjšanjem prihodka podjetja, če je celotni ali ustrezni del zadevne obveznosti za zadevno obdobje prenehal.

Kadar pa je bila gospodarska izguba izračunana z razdelitvijo skupnih stroškov, ki so nastali v podjetju v zvezi s temi prevoznimi dejavnostmi, med različne dele prevoznih dejavnosti podjetja, je višina nadomestila enaka razliki med stroški, ki se lahko dodelijo tistemu delu dejavnosti podjetja, na katerega vpliva obveznost javne službe, in ustreznim prihodkom.

2. Za namene določanja finančnih obremenitev in prihodka iz odstavka 1 se upoštevajo učinki prenehanja zadevne obveznosti na dejavnost podjetja kot celote.“

10 V skladu s členom 12 Uredbe št. 1191/69 se stroški, ki izhajajo iz ohranitve obveznosti, izračunavajo na podlagi učinkovitega upravljanja podjetja in zagotavljanja prevoznih storitev na ustrezni kakovostni ravni. Obresti, povezane z lastnim kapitalom, se lahko odbijejo od obresti, ki se upoštevajo pri izračunu stroškov.

11 Člen 14 Uredbe št. 1191/69 določa:

„1. Razen v primerih iz člena 3(1) lahko države članice po dnevu začetka veljavnosti te uredbe prevoznim podjetjem naložijo obveznosti javnih služb le, v kolikor so take obveznosti bistvenega pomena za zagotovitev izvajanja ustreznih prevoznih storitev.

2. Kadar tako naložene obveznosti prevoznim podjetjem povzročijo gospodarsko izgubo v smislu člena 5(1) ali finančne obremenitve v smislu člena 9, pristojni organi držav članic, ko se odločajo o naložitvi takih obveznosti, poskrbijo za odobritev nadomestila za finančne obremenitve, ki iz tega izhajajo. Uporabljajo se določbe členov od 10 do 13.“

12 Člen 17(2) Uredbe št. 1191/69 določa:

„2. Nadomestilo, ki se izplača po tej uredbi, je izvzeto iz predhodnega postopka obveščanja, določenega v členu 93(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti.

Države članice Komisiji takoj sporočijo podrobnosti, razvrščene po vrsti obveznosti, o plačilih nadomestil za finančne obremenitve, naložene prevoznim podjetjem zaradi ohranitve obveznosti javnih služb iz člena 2, ali zaradi uporabe prevoznih tarif in pogojev pri prevozu potnikov, uvedenih v interesu ene ali več posameznih skupin oseb.“

13 Uredba Sveta (EGS) št. 1893/91 z dne 20. junija 1991 o spremembah Uredbe št. 1191/69 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 314), ki je začela veljati 1. julija 1992, je odpravila možnost držav članic, da prevoznim podjetjem naložijo ohranitev ali uvedbo obveznosti javnih služb, pri čemer je določila izjemo za prevozna podjetja, katerih dejavnosti so omejene izključno na izvajanje mestnih, primestnih ali regionalnih prevozov.

14 Člen 1(4) Uredbe št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, namreč določa „[d]a bi zagotovili ustrezne prevozne storitve, ki zlasti upoštevajo socialne in okoljske dejavnike ter načrtovanje mest in podeželja, ali da bi določenim skupinam potnikov ponudili posebne voznine, lahko pristojni organi držav članic s prevoznimskim podjetjem sklenejo pogodbe o izvajanju javne službe.“

15 Člen 14 Uredbe št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, določa:

„1. ‚Pogodba o izvajanju javne službe‘ pomeni pogodbo med pristojnimi organi države članice in prevoznim podjetjem, da se javnosti zagotovijo ustrezne prevozne storitve.

Pogodba o izvajanju javne službe lahko obsega predvsem:

- prevozne storitve, ki zadovoljujejo določene standarde o stalnosti, rednosti, zmogljivosti in kakovosti,
- dodatne prevozne storitve,
- prevozne storitve po določenih tarifah in ob upoštevanju določenih pogojev, zlasti za določene skupine potnikov ali na določenih progah,
- prilagajanje storitev dejanskim potrebam.

2. Pogodba o izvajanju javne službe med drugim obsega naslednje:

- (a) vrsto storitve, ki jo je treba zagotoviti, predvsem standarde o stalnosti, rednosti, zmogljivosti in kakovosti;
- (b) ceno storitev, ki jih obsega pogodba in ki se bodisi prišteje k prihodku od tarif ali vključuje prihodek ter podrobne finančne odnose med obema pogodbenicama;
- (c) pravila o spreminjanju in dopolnjevanju pogodbe, zlasti ob upoštevanju nepredvidenih sprememb;
- (d) čas veljavnosti pogodbe;
- (e) pogodbene kazni v primeru kršitve določil pogodbe.

3. Sredstva v zvezi z zagotavljanjem prevoznih storitev, ki jih ureja pogodba o izvajanju javne službe, so lahko last podjetja ali so podjetju dana na voljo.

4. Vsako podjetje, ki namerava ustaviti ali bistveno dopolniti prevozno storitev, ki jo izvaja za javnost neprekinjeno in redno ter ni vključena v pogodbeni sistem ali v obveznost javne službe, o tem obvesti pristojne organe države članice vsaj tri mesece vnaprej.

Pristojni organi se lahko odpovejo takemu uradnemu obveščanju.

Ta določba ne vpliva na druge nacionalne postopke, ki veljajo za ukinjanje ali spreminjanje prevoznih storitev.

5. Po prejemu podatkov iz odstavka 4 lahko pristojni organi vztrajajo pri ohranitvi zadevne prevozne storitve še eno leto od datuma uradnega obvestila, podjetje pa o tem obvestijo vsaj en mesec pred potekom uradnega obvestila.

Prav tako lahko dajo pobudo za pogajanja o uvedbi ali spremembi take prevozne storitve.

6. Izdatki prevoznih podjetij, ki izhajajo iz obveznosti iz odstavka 5 se poravnajo v skladu z enotnimi postopki, določenimi v Oddelkih II, III in IV.“

- 16 Vendar lahko v skladu s členom 1(5) Uredbe št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z uredbo št. 1893/91, „pristojni organi držav članic ohranijo ali uvedejo obveznosti javne službe iz člena 2 za prevoze potnikov v mestnem, primestnem in regionalnem prometu“. V tem primeru so „[p]ogoji in podrobnosti glede izvajanja, skupaj z načini nadomestila, [...] določeni v Oddelkih II, III in IV“.
- 17 V tej določbi je določeno tudi:
- „Kadar prevozno podjetje ne izvaja samo storitev javne službe, temveč opravlja tudi druge dejavnosti, mora izvajati javne službe kot ločene dejavnosti, pri tem pa izpolnjevati vsaj naslednje pogoje:
- (a) poslovni računi so za vsako dejavnost ločeni, delež sredstev za vsako od teh dejavnosti pa se uporablja v skladu z veljavnimi računovodskimi pravili;
 - (b) izdatki se izravnavajo s prihodki iz poslovanja in s plačili javnih organov brez možnosti prenosa iz enega ali v drugi sektor dejavnosti podjetja.“
- 18 Uredba št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, je bila razveljavljena z Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L 315, str. 1), ki je začela veljati 3. decembra 2009.

Nacionalno pravo

- 19 Tožeča stranka je najprej upravljala meddeželne povezave na podlagi letnih koncesij Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (italijansko ministrstvo za infrastrukturo in promet, v nadaljevanju: MIT) ob uporabi legge n. 1822 Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee) per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata (zakon št. 1822 o ureditvi linijskih avtobusnih storitev za potnike, prtljago in poljedelske pakete v režimu koncesije za zasebno industrijo) z dne 28. septembra 1939 (GURI št. 292, z dne 18. decembra 1939, v nadaljevanju: zakon št. 1822/1939).
- 20 V skladu s členom 3 zakona št. 1822/1939 se je koncesija dodelila „na podlagi posebne razpisne dokumentacije, ki je zajemala vse tehnične, upravne in gospodarske pogoje, ki urejajo koncesijo, in obveznosti prevoza pošte“. Člen 6(2), točka 3, tega zakona je določal, da, kadar je za eno koncesijo več kandidatov, upravni organ da prednost tistemu, ki dokaže, da je pripravljen in zmožen prevzeti dodatne stroške za dela ali storitve lokalnega interesa, povezane s prevoznimi storitvami. Poleg tega je člen 1 zakona št. 1822/1939 določal, da imajo koncesionarji na zahtevo uprave za pošto in telegrame obveznost prevoza pošte.
- 21 Zakon št. 1822/1939 je bil spremenjen z decreto del Presidente della Repubblica n. 369 Regolamento recante semplificazione del procedimento di concessione di autolinee ordinarie di competenza statale (uredba predsednika republike št. 369 o pravilih o poenostavitvi postopka koncesije običajnih avtobusnih storitev v državni pristojnosti) z dne 22. aprila 1994 (redna priloga št. 91 h GURI št. 136 z dne 13. junija 1994, v nadaljevanju: uredba št. 369/1994). V skladu z uredbo št. 369/1994 so morala podjetja, ki so želela pridobiti koncesijo, v svoji vlogi za koncesijo „jasno in podrobno [izkazati] nemožnost delne ali popolne izpolnitve zahtev v zvezi z javno službo prek že obstoječih prevoznih storitev“.
- 22 Zakon št. 1822/1939, kakor je bil spremenjen z uredbo št. 369/1994, je bil nato razveljavljen z decreto legislativo n. 285 Riordino dei servizi automobilistici interregionali di competenza statale (zakonska uredba št. 285 o reorganizaciji avto služb v državni pristojnosti) z dne 21. novembra 2005 (redna priloga h GURI št. 6 z dne 9. januarja 2006), sprejeta ob uporabi legge n. 32 Delega al Governo per il

riassetto normativo del settore dell'autotrasporto di persone e cose (zakon št. 32 o pooblastilu vladi za spremembo ureditve cestnega prevoza oseb in blaga) z dne 1. marca 2005 (GURI št. 57 z dne 10. marca 2005).

- 23 Vendar je bil na podlagi prehodnih določb zakonske uredbe št. 285/2005 glede tožeče stranke do 31. decembra 2012 ohranjen sistem letnih koncesij, določen v zakonu št. 1822/1939, kakor je bil spremenjen z uredbo št. 369/1994.
- 24 Poleg tega so se za tožečo stranko uporabljale zaporedne nacionalne določbe o nakazilu nadomestil zaradi finančnih stroškov zaradi nekaterih obveznosti, ki so jih prevzeli koncesionarji cestnih prevoznih storitev.
- 25 Za tožečo stranko so se tako uporabljale določbe decreto del Presidente della Repubblica n. 1227 Norme riguardanti la soppressione degli obblighi di servizio pubblico nei confronti delle aziende esercenti servizi automobilistici a carattere prevalentemente interregionale, la compensazione degli obblighi di servizio pubblico da mantenere e il rimborso degli oneri per obblighi tariffari (Uredba predsednika republike št. 1227 o pravilih o odpravi obveznosti javnih služb za podjetja, ki opravljajo večinoma medregionalne prevozne storitve, nadomestilu za ohranitev obveznosti javnih služb in povračilu stroškov za tarifne obveznosti) z dne 29. decembra 1969 (GURI št. 75 z dne 25. marca 1970, v nadaljevanju: uredba št. 1227/69).
- 26 Člen 2 uredbe št. 1227/69 je določal, da lahko v skladu s členom 6(2) Uredbe št. 1191/69 podjetja, ki upravljajo predvsem regionalne storitve cestnega prometa, od MIT zahtevajo celotno ali delno prenehanje obveznosti javne službe, ki jim je bila naložena, če ta obveznost ni bila odpravljena. Tožeča stranka je tako 8. januarja 1981 od italijanskih oblasti na podlagi Uredbe št. 1227/69 prejela sredstva za poravnavo finančnih stroškov, nastalih zaradi tarifnih obveznosti, ki so bile koncesionarjem naložene v letih od 1972 do 1974.
- 27 Za tožečo stranko so se uporabljale tudi določbe legge n. 877 Interventi urgenti per gli autoservizi pubblici di linea di competenza statale (zakon št. 877 o nujnih intervencijah za storitve javnih linijskih avtobusov v državni pristojnosti) z dne 13. decembra 1986 (GURI št. 295 z dne 20. decembra 1986), ki so določale, da je treba na podlagi razdalj, pokritih med 1. aprilom 1972 in 1986, pomoč dodeliti podjetjem, ki so opravljala redne avtobusne storitve v državni pristojnosti in mednarodne avtobusne storitve na meji z Italijo.
- 28 Tožeča stranka pozneje ni več prejela plačil nadomestil.
- 29 Poleg tega člen 4(4)(b) legge n. 59 Delega al Governo per il conferimento di funzioni e compiti alle regioni ed enti locali, per la riforma della pubblica amministrazione e per la semplificazione amministrativa z dne 15. marca 1997 (redna priloga št. 56 h GURI št. 63 z dne 17. marca 1997), kakor je bil spremenjen z Decreto legislativo n. 422 Conferimento alle regioni ed agli enti locali di funzioni e compiti in materia di trasporto pubblico locale, a norma dell'articolo 4, comma 4, della legge 15 marzo 1997, n. 59 z dne 19. novembra 1997 (GURI št. 287 z dne 10. decembra 1997), določa, da se:

„določi, da dežele in lokalne skupnosti v okviru svojih pristojnosti regulirajo izvajanje služb ne glede na podrobna pravila o izvajanju in ne glede na obliko, v kateri so dodeljene bodisi s koncesijo bodisi s pogodbo o javnih storitvah v skladu s podrobnimi pravili, ki so določena v členih 22 in 25 zakona št. 142 z dne 8. junija 1990 in ki spoštujejo člena 2 in 3 Uredbe (EGS) št. 1191/69 in Uredbe (EGS) št. 1893/91, s katerima se zagotavlja finančna gotovost/varnost in proračunsko kritje ter zagotavlja, da bo do 1. januarja 2000 doseženo vsaj razmerje 0.35 med prometnimi računi/računi v obtoku in izvedbenimi stroški ob odštetju stroškov za infrastrukturo po uporabi Direktive 91/440/EGS za železniški promet v deželnem in lokalnem interesu; določijo podrobna pravila za spodbujanje izogibanja monopolnih položajev pri upravljanju mestnega in zunajmestnega prometa ter za uvedbo

pravil o konkurenci, določenih za službe periodičnih dežurstev; določijo do 1. januarja 2000 podrobna pravila, na podlagi katerih bodo dežele svoje avtonomne pogodbe za deželne službe nadomestile s pogodbo o javni službi, sklenjeno med državo in Ferrovie dello Stato Spa.“

Pravna sredstva, ki jih je tožeča stranka vložila pri nacionalnih sodiščih

- 30 Tožeča stranka je 22. oktobra 1999 od MIT zahtevala plačilo nadomestila za obveznosti javne službe, ki jih je prevzela v okviru upravljanja meddeželnih povezav v obdobju od 1987 do 1999. Tožeča stranka je, potem ko je MIT plačilo navedenega nadomestila zavrnilo, ker zahteva tožeče stranke ni izpolnjevala pogojev iz člena 4 Uredbe št. 1191/69 za dodelitev takega nadomestila, odločbo MIT izpodbijala v okviru posebne upravne pritožbe, ki jo je vložila pri predsedniku Italijanske republike. To pravno sredstvo je bilo 10. oktobra 2002 z odlokom predsednika Italijanske republike zavrnjeno.
- 31 Tožeča stranka je leta 2004 vložila tožbo pri Tribunale amministrativo regionale del Lazio (deželno upravno sodišče za Lacij, Italija, v nadaljevanju: TAR Lazio), v kateri je zatrjevala, da je upravičena do zneska 66.891.982 EUR za stroške, ki jih je imela zaradi izvajanja obveznosti javnih služb od leta 1987, v obliki bodisi letnega nadomestila na podlagi Uredbe št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, bodisi odškodnine z obrestmi, ali pa na podlagi tožbenega zahtevka za neupravičeno obogatitev na podlagi člena 2041 italijanskega civilnega zakonika. TAR Lazio je s sodbo z dne 12. januarja 2009 (št. 112/2009, v nadaljevanju: sodba TAR Lazio) predloge tožeče stranke, ki so temeljili na Uredbi št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, in členu 2041 italijanskega civilnega zakonika, zavrnilo kot nedopustne. V zvezi s tem je TAR Lazio zlasti na podlagi italijanskega procesnega načela, v skladu s katerim se s sodbo ne odloči zgolj o izrecno postavljenih, ampak tudi o implicitno postavljenih vprašanjih (il giudicato copre il dedotto e il deducibile), presodilo, da je bilo o zahtevku, ki temelji na Uredbi št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, že odločeno z uredbo predsednika z dne 10. oktobra 2002. Poleg tega je TAR Lazio zahtevek tožeče stranke za odškodnino z obrestmi zavrnil kot neutemeljen.
- 32 Tožeča stranka je zoper sodbo TAR Lazio (točka 31 zgoraj) 9. marca 2009 vložila pritožbo pri Consiglio di Stato (državni svet, Italija).
- 33 Consiglio di Stato je s sodbo z dne 3. marca 2010 (št. 1405/2010, v nadaljevanju: sodba Consiglio di Stato) sodbo TAR Lazio spremenilo in presodilo, da je bila tožeča stranka kot izvajalka javne službe upravičena do plačil nadomestila za stroške, ki so nastali z izvajanjem navedenih storitev, na podlagi členov 6, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69. Consiglio di Stato je poudarilo, da morajo upravni organi znesek teh plačil določiti ob uporabi člena 35 decreto legislativo n. 80 Nuove disposizioni in materia di organizzazione e di rapporti di lavoro nelle amministrazioni pubbliche, di giurisdizione nelle controversie di lavoro e di giurisdizione amministrativa, emanate in attuazione dell'articolo 11, comma 4, della legge 15 marzo 1997, n. 59. (Zakonska uredba št. 80 o novih določbah na področju organizacije in delovnih razmerij v javni upravi, pristojnosti za delovne spore in upravne pristojnosti, sprejetih v skladu s členom 11(4) zakona št. 59 z dne 15. marca 1997) z dne 31. marca 1998 (redni dodatek h GURI št. 82 z dne 8. aprila 1998) na podlagi zanesljivih računovodskih izkazov tožeče stranke, ki omogočajo izračun razlike med stroški dejavnosti tožeče stranke, nastalimi zaradi obveznosti javne službe, in prihodki, ustvarjenimi s to dejavnostjo.
- 34 Odločanje o odškodninskem zahtevku pa je Consiglio di Stato prekinilo, ker bo šele po tem, ko bodo italijanski upravni organi izračunali zneske, dolgovane iz naslova nadomestila, mogoče ugotoviti celotno preostalo izgubo, ki ni vključena v ta izračun in ki jo bo lahko uveljavila tožeča stranka. Consiglio di Stato je presodilo tudi, da, ker je ugodilo predlogu tožeče stranke za ugotovitev njene pravice do nadomestila, ni treba odločiti o predlogu za neupravičeno obogatitev na podlagi člena 2041 italijanskega civilnega zakonika.

- 35 Consiglio di Stato je 1. aprila 2011 na predlog tožeče stranke izdalo sklep, da mora MIT opraviti izračun plačil nadomestil na podlagi njegove sodbe (točka 33 zgoraj).
- 36 Zaradi težav, ki jih je imelo MIT z izračunom plačil nadomestil, je Consiglio di Stato 17. januarja 2012 na predlog tožeče stranke izdalo nov sklep, s katerim je imenovalo kolegij treh neodvisnih izvedencev, katerih naloga je bila izračunati zneske plačil nadomestil, dolgovanih tožeči stranki, na podlagi njegove sodbe (točka 33 zgoraj).
- 37 Kolegij izvedencev je, ker ni dosegel soglasne odločitve, 20. avgusta 2012 predstavil večinsko poročilo, ki sta ga podpisala dva izvedenca, v katerem je bilo ugotovljeno, da plačila nadomestil, dolgovana tožeči stranki, znašajo 22.049.796 EUR, in 29. avgusta 2012 manjšinsko poročilo, ki ga je podpisal tretji član in predsednik kolegija izvedencev, v katerem je bilo ugotovljeno, da na podlagi razpoložljivih podatkov ni bilo mogoče določiti nadomestila, ki se prizna tožeči stranki, zaradi česar tej ni mogoče priznati nobenega nadomestila.

Upravni postopek

- 38 Po sklepu Consiglio di Stato z dne 1. aprila 2011 so italijanski organi Komisiji 18. maja 2011 priglasili nadomestilo, ki je bilo v okviru izvršitve sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) dodeljeno tožeči stranki za storitve medregionalnega avtobusnega prevoza potnikov v okviru obveznosti javnih služb, opravljenih med letoma 1987 in 2003.
- 39 Italijanski organi so 12. julija in 5. oktobra 2011, 20. februarja in 2. in 28. marca 2012 ter 17. aprila 2012 predložili dodatne informacije o priglašenem ukrepu.
- 40 Komisija je z dopisom z dne 31. maja 2012 italijanskim organom vročila odločbo o začetku formalnega postopka preiskave v skladu s členom 108(2) PDEU in zadevne stranke pozvala k predložitvi pripomb.
- 41 Italijanski organi so 1. junija 2012, 24. septembra 2012 in 11. oktobra 2012 predložili pripombe v zvezi z odločbo o začetku formalnega postopka preiskave.
- 42 Tožeča stranka je kot zadevna oseba 4. avgusta, 31. oktobra in 13. decembra 2012 predložila stališča glede odločbe o začetku formalnega postopka preiskave.
- 43 Italijanski organi so 28. novembra, 4. in 19. decembra 2012 ter 10. januarja 2013 predložili komentar na pripombe tožeče stranke.

Izpodbijani sklep

- 44 Komisija je 2. oktobra 2013 sprejela Sklep 2014/201/EU o nadomestilu, ki ga je treba plačati družbi Simet za storitve javnega prevoza, opravljene med letoma 1987 in 2003 (državna pomoč SA.33037 (2012/C) Italija) (UL 2014, L 114, str. 67, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je bil ukrep, ki so ga priglasili italijanski organi, razglašen za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki ni združljiva z notranjim trgom.
- 45 Komisija je v izpodbijanem sklepu najprej ugotovila, da je priglašen ukrep mogoče pripisati državi in da zajema uporabo državnih sredstev, daje tožeči stranki gospodarsko prednost, je selektiven ter lahko izkrivlja konkurenco in prizadene trgovino med državami članicami. Komisija je v tem okviru poudarila, da priglašeni ukrep ne izpolnjuje drugega merila, ki ga je Sodišče določilo v sodbi z dne 24. julija 2003, Altmark Trans et Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, v nadaljevanju: sodba Altmark, EU:C:2003:415), v skladu s katerim morajo biti merila, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, določena vnaprej ter objektivno in pregledno. Komisija je na tej podlagi sklenila, da je priglašeni ukrep državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

- 46 Komisija je nato obravnavala vprašanje, ali je priglašeni ukrep na podlagi člena 17(2) Uredbe št. 1191/69 mogoče šteti za nadomestilo, ki je izvzeto iz obveznosti predhodne prijave iz člena 108(3) PDEU.
- 47 Na eni strani je Komisija za to preverila, ali so italijanski organi tožeči stranki enostransko naložili obveznost javnih služb v smislu člena 1 Uredbe št. 1191/69. Prvič, v tem okviru je Komisija navedla, da to, da je tožeča stranka predlagala obnovo razpisne dokumentacije za koncesijo za vsako od šestnajstih let, ki jih zajema zadevno obdobje, ni združljivo z zatrejevanjem enostranske naložitve obveznosti javne službe. Drugič, menila je, da to, da so bile v razpisni dokumentaciji navedene tarife, proge, pogostost prevoza in urniki, ki jih je treba spoštovati, ne pomeni nujno, da so bile tožeči stranki z dodeljenimi koncesijami enostransko naložene obveznosti javnih služb. Tretjič, Komisija je poudarila, da tožeča stranka ni predložila niti dokaza, ki bi dokazoval, da je dejansko opravljala storitve prevoza poštinih pošilk, niti nobenega dokaza o neto cenah teh storitev. Četrto, glede tarif, ki jih je tožeča stranka lahko določila za storitve prevoza potnikov, ki jih je opravljala, Komisija meni, da to, da jih je predhodno odobrilo MIT in da je bilo navedeno nanašanje na regulirane tarife, ne pomeni, da teh tarif niso sprva določili upravljavci. Te regulirane tarife nikakor ne pomenijo tarifne obveznosti v smislu člena 2(5) Uredbe št. 1191/69, saj se ta določba ne uporablja za obveznosti, ki izhajajo iz splošnih ukrepov cenovne politike, ki velja za celotno gospodarstvo, ali ki izhajajo iz ukrepov na področju cen in splošnih pogojev prevoza, sprejetih za vzpostavitev trga prometnih storitev ali njegovega dela. Petič, glede tega, da je MIT zavrnilo predloge tožeče stranke za uvedbo novih storitev ali razširitev obstoječih storitev, Komisija ugotavlja, da so bile te zavrnitve posledica načina ureditve opravljanja linijskega potniškega prevoza z zakonom št. 1822/39, saj ta omogoča uvedbo ali razširitev storitev, zgolj če nove koncesije ne posegajo v pravice drugih upravljavcev. Komisija na splošno poudarja tudi, da tožeča stranka ni dokazala niti da je vložila predloge za spremembo pogojev, navedenih v razpisni dokumentaciji, niti da je MIT te predloge zavrnilo.
- 48 Na drugi strani je Komisija preverila, ali je bilo nadomestilo, dodeljeno tožeči stranki, v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69.
- 49 Prvič, Komisija je poudarila, da mora biti v skladu s členom 10 Uredbe št. 1191/69 višina nadomestila pri obveznosti upravljanja ali izvajanja prevoza enaka razliki med zmanjšanjem finančne obremenitve in zmanjšanjem prihodka podjetja, če je celotni ali ustrezni del zadevne obveznosti za zadevno obdobje prenehal. Vendar v skladu s sodno prakso zahteve iz te določbe niso izpolnjene, kadar na podlagi zanesljivih podatkov iz računovodskih izkazov podjetja ni mogoče določiti razlike med stroški, ki se jih pripiše njegovi dejavnosti na področju, na katerem ima koncesijo, in ustreznimi prihodki ter zato ni mogoče izračunati povečanja stroškov, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja obveznosti javne službe. Komisija je poudarila tudi, da morajo v skladu s členom 1(5) Uredbe št. 1191/69, v različici, ki je veljala od 1. julija 1992, prevozna podjetja, ki hkrati izvajajo storitve, za katere so naložene obveznosti javnih služb, in opravljajo druge dejavnosti, zagotavljati te javne službe, pri čemer, prvič, so poslovni računi za vsako dejavnost ločeni, delež sredstev za vsako od teh dejavnosti pa se uporablja v skladu z veljavnimi računovodskimi pravili, in drugič, se izdatki izravnaajo s prihodki iz poslovanja in s plačili javnih organov brez možnosti prenosa iz enega ali v drugi sektor dejavnosti podjetja. Ker tožeča stranka ni ustrezno ločevala računov za storitve, ki jih je opravljala do leta 2002, ob upoštevanju dvomov o veljavnosti ločevanja računov pri obračunu stroškov v letih 2002 in 2003 ter neobstoju dokazov, da so upravni organi tožeče stranke uporabljali te obračune stroškov za izvajanje nadzora tožeče stranke, je Komisija menila, da člen 10 Uredbe št. 1191/69 ni bil spoštovan.
- 50 Drugič, Komisija je menila, da tožeča stranka ni dokazala spoštovanja niti člena 5(1) Uredbe št. 1191/69, ki je določal, da se gospodarska izguba določi ob upoštevanju učinkov obveznosti na celotno dejavnost podjetja, niti člena 13 te uredbe, v skladu s katerim je moral biti znesek nadomestila vnaprej določen.

- 51 Tretjič in nazadnje, Komisija je poudarila, da se je enotni postopek za plačilo nadomestila za medregionalni prevoz tožeče stranke uporabljal le do 1. julija 1992, ko je začela veljati Uredba št. 1893/91, in da ga zato ni bilo mogoče uporabiti za nadomestilo za obdobje med letoma 1987 in 2003.
- 52 Komisija je zato ugotovila, da ni mogoče šteti, da je priglašeni ukrep v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69.
- 53 Komisija je glede na navedeno ugotovila, da priglašeni ukrep ni bil izvzet iz obveznosti predhodne priglasitve na podlagi člena 17(2) Uredbe št. 1191/69.
- 54 Nazadnje, Komisija je preverila združljivost priglašene ukrepa z zakonodajo, ki je veljala ob sprejetju izpodbijanega sklepa, torej z Uredbo št. 1370/2007. Komisija je – potem ko je poudarila, da priglašeni ukrep ne spoštuje nekaterih obveznosti iz člena 4 te Uredbe v zvezi z vsebino pogodbe o izvajanju javne službe, člena 6(1) in priloge k tej uredbi v zvezi z ločevanjem računov upravičenca do nadomestila in podrobnostmi pri določiti najvišjega zneska nadomestila – ugotovila, da nadomestilo, ki ga je določilo Consiglio di Stato, ne bi bilo plačano v skladu z določbami Uredbe št. 1370/2007, in da zato priglašeni ukrep ni združljiv z notranjim trgov. Poleg tega je Komisija zavrnila trditev tožeče stranke, da Consiglio di Stato ni naložilo MIT plačila nadomestila za obveznosti javne službe na podlagi Uredbe št. 1191/69, ampak mu je naložilo odškodnino zaradi nezakonite naložitve obveznosti javne službe v smislu člena 1(3) in (5) te uredbe. Komisija v zvezi s tem poudarja, da je iz sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) razvidno, da je to ugotovilo pravico tožeče stranke do nadomestila na podlagi členov 6, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69, odškodninsko tožbo tožeče stranke pa je zavrnilo. Komisija je dodala, da bi bilo to, da bi se tožeči stranki priznala odškodnina za nezakonito enostransko naložitev obveznosti javnih služb, izračunana na podlagi enotnega postopka za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69, vsekakor v nasprotju s členoma 107 PDEU in 108 PDEU, saj bi za tožečo stranko ustvarilo enak rezultat kot dodelitev nadomestila za obveznost javne službe v zadevnem obdobju, čeprav razpisna dokumentacija za koncesijo, ki ureja zadevne storitve, ni bila v skladu niti z bistvenimi zahtevami iz Uredbe št. 1191/69 niti tistimi iz Uredbe št. 1370/2007.
- 55 V izreku izpodbijanega sklepa je navedeno:

„Člen 1

Plačila nadomestil družbi Simet, ki so jih priglasili italijanski organi, so državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Pomoč ni bila izvzeta iz predhodne priglasitve na podlagi člena 17(2) Uredbe (EGS) št. 1191/69.

Pomoč ni združljiva z notranjim trgov, ker niso bili izpolnjeni pogoji iz Uredbe (ES) št. 1370/2007. Zato italijanski organi pomoči ne smejo dodeliti.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Italijansko republiko.“

Postopek in predlogi strank

- 56 Tožeča stranka je to tožbo vložila 6. januarja 2014.
- 57 Komisija je 24. marca 2014 vložila odgovor na tožbo.
- 58 Tožeča stranka je 12. maja 2014 vložila repliko. Komisija je 28. avgusta 2014 vložila dupliko.

- 59 Splošno sodišče je 4. junija 2015 tožeči stranki v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64(3)(a) in (b) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991 postavilo vprašanje, na katero je bilo treba odgovoriti pisno. Tožeča stranka je na to vprašanje odgovorila 12. junija 2015.
- 60 Stranki sta na obravnavi 14. julija 2015 ustno podali navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča.
- 61 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijani sklep razglasi za ničen;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 62 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Dopustnost

- 63 Komisija trdi, da tožeča stranka, ker je v repliki navedla, da je umaknila tožbo za izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj), v okviru te zadeve nima več pravnega interesa, saj je bil predmet izpodbijanega sklepa prav priglasitev nadomestila, ki bi ga morala prejeti tožeča stranka z izvršitvijo te sodbe in v skladu z večinskim poročilom, izdanim v okviru tožbe za izvršitev.
- 64 V zvezi s tem je treba poudariti, da je pravni interes pogoj za dopustnost ničnostne tožbe, ki jo vloži fizična ali pravna oseba. Pogoj za tak interes je, da ima lahko razglasitev ničnosti izpodbijanega akta pravne posledice in da lahko rezultat pravnega sredstva stranki, ki ga je vložila, prinese korist (glej sodbo z dne 18. marca 2010, Centre de Coordination Carrefour/Komisija, T-94/08, ZOdl., EU:T:2010:98, točka 48 in navedena sodna praksa). Pravni interes mora biti torej na dan vložitve tožbe obstoječ in dejanski.
- 65 Poleg tega mora pravni interes obstajati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi (glej zgoraj v točki 64 navedeno sodbo Centre de Coordination Carrefour/Komisija, EU:T:2010:98, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 66 Poudariti je treba tudi, da če se interes, ki ga uveljavlja tožeča stranka, nanaša na bodoč pravni položaj, mora ta dokazati, da je poseg v ta položaj že gotov (sklep z dne 27. marca 2012, European Goldfields/Komisija, T-261/11, EU:T:2012:157, točka 29).
- 67 V obravnavanem primeru je iz izpodbijanega sklepa in pisanj tožeče stranke razvidno, da so italijanski organi dvakrat zavrnilo izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj), s katero jim je bilo naloženo, naj tožeči stranki plačajo nadomestilo, zaradi česar je Consiglio di Stato na predlog tožeče stranke izdalo 1. aprila 2011 prvi sklep o izvršbi in 17. januarja 2012 drugi sklep o izvršbi.
- 68 Tožeča stranka je v repliki navedla, da je umaknila tožbo za izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj), pri čemer je ohranila pravico do vložitve nove tožbe.

- 69 Tožeča stranka je v odgovoru na vprašanje, na katero je treba odgovoriti pisno, ki ga je Splošno sodišče postavilo na podlagi člena 64(3)(a) in (b) Poslovnika sodišča z dne 2. maja 1991, pojasnila, da je umaknila pravno sredstvo, s katerim je hotela doseči izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj), da pa se ni odrekla tožbi za izvršitev navedene sodbe in da je torej do 9. marca 2020, ko se izteče zastaralni rok, ohranila možnost vložitve nove tožbe za njeno izvršitev. Tožeča stranka meni, da glede na možnost vložitve nove tožbe za izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) ohranja interes za rešitev spora v tej zadevi.
- 70 Iz tega je razvidno, da njena vložitev tožbe za izvršitev sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) ni gotova.
- 71 Vendar v obravnavanem primeru ta okoliščina tožeči stranki ne odvzema pravnega interesa.
- 72 Ob domnevi, da bi moralo Splošno sodišče izpodbijani sklep razglasiti za ničen, bi za italijanske organe vsekakor še naprej obstajala obveznost izvršitve sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) in to ne glede na to, da je tožeča stranka v okviru postopka umaknila tožbo za izvršitev navedene sodbe.
- 73 Poleg tega je treba poudariti, da so v skladu z besedilom izpodbijanega sklepa italijanski organi „sklenili, da bodo počakali na Komisijino oceno priglašenega ukrepa, preden bodo začeli izvrševati [sodbo Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) in njegov sklep z dne 1. aprila 2011] in [tožeči stranki] izplačali nadomestilo.“
- 74 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da tožeča stranka ohranja pravni interes za rešitev spora.

Utemeljenost

- 75 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe v bistvu navaja pet tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU in Uredbe št. 1191/69, ker naj bi Komisija napačno ugotovila dejansko stanje, storila očitne napake pri presoji in neustrezno preučila zadevo. Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev načel v zvezi s povračilom škode, ki nastane posameznikom, kadar država članica krši pravo Unije. Tretji tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve. Četrty tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU, ker naj bi Komisija storila bistvene napake pri presoji, ali je priglašeni ukrep spoštoval enotni postopek za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69. Peti tožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi Komisija s tem, da je v izpodbijanem sklepu upoštevala poročili kolegija izvedencev, o katerih se Consiglio di Stato še ni izreklo, posegla v sodno dejavnost nacionalnega sodišča.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 107(1) PDEU Uredbe št. 1191/69

- 76 Prvi pritožbeni razlog se v bistvu deli na dva dela. Prvi del se nanaša na napačno ugotovljeno dejansko stanje, ker naj bi Komisija napačno štela, da je Consiglio di Stato naložilo MIT, naj tožeči stranki na podlagi Uredbe št. 1191/69 plača nadomestilo. Drugi del se nanaša na očitno napako pri presoji ali na neobstoje preiskave, ker naj Komisija ne bi upoštevala, da je bila nacionalna zakonodaja, na podlagi katere naj bi bile obveznosti javne službe naložene tožeči stranki, v nasprotju z Uredbo št. 1191/69.

– Prvi del prvega pritožbenega razloga: napačno ugotovljeno dejansko stanje

- 77 Tožeča stranka enako kot v upravnem postopku trdi, da Consiglio di Stato ni naložilo MIT, naj ji plača nadomestila na podlagi Uredbe št. 1191/69, ampak naj ji povrne škodo, ki ji jo je povzročilo z enostransko naložitvijo obveznosti javnih služb, s čimer je bila kršena navedena uredba, za obdobje med letoma 1987 in 2003. Tožeča stranka meni, da je Consiglio di Stato v skladu s tem, kar je izrecno določeno v členu 35 zakonske uredbe št. 80/1998, napotilo na Uredbo št. 1191/69, ki se uporabi za čas

dejanskega stanja, zgolj za določitev ustreznih meril za določitev višine škode. Tožeča stranka namreč meni, da Consiglio di Stato Uredbe št. 1191/69 ni uporabilo za rešitev spora, ampak je ob upoštevanju tožbenih razlogov tožeče stranke zgolj napotilo na merila, ki so v njej določena za ugotovitev višine dejanskega povračila stroškov, nastalih zaradi izvedbe obveznosti javnih služb na podlagi nacionalnega prava. Drugače povedano, Consiglio di Stato naj bi na podlagi svoje sodne prakse na zadevnem področju tožeci stranki priznalo zgolj pravico do povračil nastale škode.

- 78 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se prvi del prvega tožbenega razloga zavrne.
- 79 V zvezi s tem je treba poudariti, da tožeča stranka trdi, da priglašeni ukrep ni bil nadomestilo za naložitev obveznosti javnih služb v smislu sodbe Altmark (točka 45 zgoraj) (EU:C:2003:415), ali Uredbe št. 1191/69, ampak je nacionalno sodišče z njim naložilo povračilo škode, povzročene z naložitvijo obveznosti javnih služb ob kršitvi prava Unije, ki se uporabi.
- 80 Vendar je treba ugotoviti, da ta trditev ni v skladu niti s sodbo TAR Lazio (točka 31 zgoraj) niti s sodbo Consiglio di Stato (točka 32 zgoraj).
- 81 Iz sodbe TAR Lazio (točka 31 zgoraj) je namreč razvidno, da je tožeča stranka leta 2004 pri navedenem sodišču vložila tožbo, v kateri je zatrjevala, da je upravičena do zneska 66.891.982 EUR za stroške, ki jih je imela zaradi izvajanja obveznosti javnih služb od leta 1987, v obliki bodisi letnega nadomestila na podlagi Uredbe št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, bodisi odškodnine z obrestmi, ali pa na podlagi tožbe zaradi neupravičene obogatitve na podlagi člena 2041 italijanskega civilnega zakonika (glej točko 31 zgoraj).
- 82 Nato je treba, kot navaja tudi Komisija, obravnavati vsebino sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj).
- 83 Consiglio di Stato v točki 2 svoje sodbe (točka 33 zgoraj) opisuje upoštevni pravni okvir, pri čemer poudarja, da je zakon št. 1822/1939 urejal dodelitev koncesije za avtobusne linije v državni pristojnosti zasebnim upravljavcem, kadar to ne povzroča konkurence že obstoječim koncesionarjem, pri čemer je omogočal MIT, da plača subvencije na podlagi kilometrov za postavitev in upravljanje.
- 84 Dalje, navaja, da je Uredba št. 1893/91 „jasno razmejila med prevoznimi storitvami posebnega javnega interesa (in sicer „regionalnimi ali lokalnimi storitvami“) ter prevoznimi storitvami, za katere je bila dokončno odpravljena obveznost služb, ne da bi to vplivalo na možnost javnega organa, da sklepa pogodbe o javnih službah, da bi zagotovil zadostne prevozne storitve, in ne da bi to vplivalo na zagotovila, dana zadevnim socialnim skupinam“.
- 85 Consiglio di Stato navaja tudi, da „je Sodišče v [sodbi Altmark] razsodilo o naravi nadomestil, ki jih država članica plača za prevozne storitve in ki niso vključene v kategorijo državnih pomoči“.
- 86 Consiglio di Stato je na tej podlagi ugotovilo, da „ima podjetnik, ki v okviru obveznosti javne službe zagotavlja storitve javnega prevoza [...], pravico do nadomestila za nastale stroške“.
- 87 Consiglio di Stato dalje navaja, „da je treba ob upoštevanju navedene ureditve v obravnavanem primeru preveriti, ali ima [tožeča stranka] pravico do določenih nadomestil“.
- 88 Kot pravilno poudarja Komisija, je iz zgoraj opisanega razlogovanja Consiglio di Stato razvidno, da je to preizkusilo utemeljenost zahtevka tožeče stranke za nadomestilo za izvedbo nekaterih obveznosti javnih služb.
- 89 Consiglio di Stato po pojasnilu, da je „tožba, s katero družba zahteva ugotovitev pravice do nadomestila“ v nasprotju s tem, kar je presodilo TAR Lazio, dopustna, navaja tudi, da je člen 1(5) „Uredbe Sveta (EGS) št. 1191/69 z dne 26. junija 1969, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EGS) št. 1893/91“, izrecno določal možnost ohranitve ali naložitve obveznosti služb za mestne, primestne in

regionalne storitve. Dodaja, da morajo države članice v takem primeru stroške, ki izhajajo iz odločbe o ohranitvi ali naložitvi enostranskih obveznosti storitev, povrniti v skladu z metodami, določenimi v členih 10, 11 in 12 Uredbe št. 1191/69, ne glede na zahteve iz člena 4 navedene uredbe. Consiglio di Stato pojasnjuje, da italijanski zakonodajalec ne le da ni uporabil te možnosti, ampak je s sprejetjem člena 4(4) zakona št. 59/97 in določb zakonske uredbe št. 422/97 določil, da „[morajo] pogodbe o javni službi vključevati obveznost plačila nadomestila za obveznosti javne službe“.

90 Consiglio di Stato je, potem ko je poudarilo, da je bila Uredba št. 1191/69 neposredno uporabljiva, navedlo, da „[j]e iz navedenega razvidno [...], da zahteve izvajalca javnih služb za povračilo stroškov, ki so dejansko nastali zaradi izvajanja javne službe, ni mogoče zavrniti“.

91 Consiglio di Stato ugotavlja:

„tožbi [...] je treba na podlagi razlogov, navedenih v tej sodbi, ugoditi in torej ugotoviti, da je družba, ki je tožeča stranka, upravičena do nadomestila, določenega v členih 6, 10 in 11 Uredbe (EGS) št. 1191/69, katerega znesek mora na podlagi člena 35 zakonske uredbe št. 80 iz leta 1998 določiti upravni organ [...] na podlagi zanesljivih podatkov, ki izhajajo iz računovodskih izkazov zadevne osebe, iz katerih je razvidna razlika med stroški dejavnosti zadevne osebe, nastalimi zaradi obveznosti javnih služb, in prihodki, ustvarjenimi s to dejavnostjo. V teh okoliščinah odškodninskim zahtevkom tožeče stranke ni mogoče ugoditi, ker bo šele po tem, ko bo upravni organ določil navedeni znesek, mogoče ugotoviti morebitno dodatno škodo, ki je ta znesek ne zajema in ki jo mora zadevna družba zatrjevati in dokazati. Z ugoditvijo glavnemu zahtevku se kolegij razbremeni presoje zahtevka za neupravičeno obogatitev, ki ga je tožeča stranka navedla podredno.“

92 Consiglio di Stato zato „ministrstvu [...] nalaga plačilo zneskov, ki bodo določeni v skladu s členom 35 zakonske uredbe št. 80 iz leta 1998 v roku in v skladu z že navedenimi podrobnimi pravili“.

93 Iz sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) je razvidno tudi, da je Consiglio di Stato na eni strani ugotovilo, da je tožeča stranka upravičena do nadomestila, določenega v členih 6, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69, za obveznosti javnih služb, ki so ji bile naložene, in na drugi MIT naložilo, naj tožeči stranki kot nadomestilo plača znesek, ki ga mora določiti upravni organ v skladu s členom 35 zakonske uredbe št. 80/1998.

94 Člen 35(1) zakonske uredbe št. 80/1998 določa, da upravno sodišče odloča o odškodninskih zahtevkih v sporih, v katerih ima izključno pristojnost. Odstavek 2 te določbe določa, da lahko upravno sodišče v okviru te pristojnosti določi merila, na podlagi katerih mora upravni organ predlagati plačilo zneska tožeči stranki v razumnem roku.

95 Vendar v nasprotju s trditvami tožeče stranke zgolj zaradi sklicevanja na člen 35 zakonske uredbe št. 80/1998 ni mogoče skleniti, da se priglašeni ukrep nujno nanaša na povračilo škode, ki je nastala s tem, da je bila nacionalna zakonodaja v nasprotju z Uredbo št. 1191/69 v smislu sodbe z dne 22. januarja 1976, Russo (60/75, Recueil, EU:C:1976:9, točka 9).

96 Poudariti je namreč treba, da je iz besedila sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) razvidno, da to ni ugotovilo, da nacionalna zakonodaja glede na Uredbo št. 1191/69 ni zakonita, ampak te zakonodaje pri ugotovitvi obstoja pravice do nadomestila, ki temelji na navedeni uredbi, preprosto ni uporabilo.

97 Poudariti je treba tudi, da je plačilo, naloženo MIT, nadomestilo, ki mora v skladu z besedilom te sodbe ustrezati stroškom, nastalim zaradi obveznosti javnih služb, naloženih tožeči stranki.

98 Poleg tega je treba poudariti, da je Consiglio di Stato izrecno prekinilo odločanje o zahtevku za odškodnino, ki ga je vložila tožeča stranka.

99 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da namen priglašenega ukrepa ni bilo povračilo škode, nastale zaradi kršitve Uredbe št. 1191/69, ampak nadomestilo stroškov, nastalih zaradi naložitve obveznosti javne službe na podlagi določb navedene uredbe.

100 Consiglio di Stato je tako razlago svoje sodbe (točka 33 zgoraj) potrdilo tudi v svojem sklepu z dne 1. aprila 2011, v katerem je navedlo:

„S sodbo št. 1405 iz leta 2010 je bila družbi Simet na podlagi razlogov, na katere se je oprl kolegij, priznana pravica do nadomestila iz členov 6, 10 in 11 Uredbe (EGS) št. 1191/69 pri čemer je bilo ugotovljeno, da mora znesek tega nadomestila v skladu s členom 35 zakonske uredbe št. 80 iz leta 1998 določiti upravni organ v roku 90 dni na podlagi zanesljivih podatkov, ki izhajajo iz računovodskih izkazov zadevnega podjetja, iz katerih je razvidna razlika med stroški dejavnosti zadevnega podjetja, nastalimi zaradi obveznosti javnih služb, in prihodki, ustvarjenimi s to dejavnostjo.“

101 Iz tega sledi, da trditev tožeče stranke, da je Komisija napačno ugotovila dejansko stanje s tem, da je ugotovila, da je Consiglio di Stato naložilo MIT, naj tožeči stranki palača nadomestilo na podlagi Uredbe št. 1191/69, ni utemeljena.

102 Poudariti je treba tudi, da ob domnevi, da je treba, kot trdi tožeča stranka, priglašeni ukrep razlagati ne kot nadomestilo za naložitev obveznosti javne službe v smislu Uredbe št. 1191/69, ampak kot povračilo škode, povzročene z naložitvijo obveznosti javne službe v nasprotju s to uredbo, tožeča stranka ne more hkrati trditi, da to povračilo ni državna pomoč v smislu člena 107 PDEU, ker je njegov namen nadomestilo za naložitev obveznosti javnih služb v smislu te uredbe.

103 Sicer bi se bilo v takem položaju, kot Komisija pravilno trdi v točkah obrazložitve od 131 do 133 izpodbijanega sklepa, mogoče s tem, da bi se štelo, da plačilo, dolgovano iz naslova nadomestila, ni nadomestilo, ampak povračilo škode, izogniti uporabi členov 107 PDEU in 108 PDEU.

104 Ugotoviti je torej treba, da tožeča stranka v obravnavanem primeru ne navaja nobene trditve, s katero bi bilo mogoče izpodbiti ugotovitev, da priglašeni ukrep zajema elemente državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, tako da je trditev tožeče stranke, da priglašeni ukrep ni nadomestilo v smislu Uredbe št. 1191/69, ampak povračilo škode, povzročene s kršitvijo te uredbe, vsekakor brezpredmetna.

105 Prvi del prvega tožbenega razloga je treba zato zavrnil.

– Drugi del prvega tožbenega razloga: očitna napaka pri presoji ali neobstoj preiskave glede skladnosti nacionalne zakonodaje, ki se uporabi, s pravom Unije

106 Tožeča stranka Komisiji v bistvu očita dvoje.

107 Prvič, tožeča stranka Komisiji očita, da ni po uradni dolžnosti preizkusila skladnosti nacionalne zakonodaje s pravom Unije. Meni, da bi Komisija, če bi obravnavala to vprašanje, na eni strani ugotovila, da nacionalna zakonodaja ni bila v skladu s pravom Unije, in na drugi, da je Consiglio di Stato zato zavrnilo uporabo nacionalne zakonodaje in MIT naložilo, naj ji povrne škodo.

108 Drugič, tožeča stranka Komisiji očita, da je v izpodbijanem sklepu ugotovila, da s tem, da so ji bile na podlagi nacionalne zakonodaje naložene obveznosti javnih služb, ni bila kršena Uredba št. 1191/69.

109 Komisija zatrjuje nedopustnost drugega dela prvega tožbenega razloga na podlagi člena 44(1) Poslovnika z dne 2. maja 1991, ker očitki tožeče stranke niso v povezavi z naslovom prvega tožbenega razloga, kar tožeča stranka izpodbija.

- 110 Komisija izpodbija tudi dopustnost dokumentov, ki jih je tožeča stranka priložila k repliki v podporo prvemu očitku. Gre za italijansko zakonodajo, in sicer zakon št. 1822/1939, zakon št. 32/2005 in zakon št. 877/86, ki jih je tožeča stranka predložila, da bi dokazala, da je bila italijanska zakonodaja v nasprotju z Uredbo št. 1191/69. Komisija na eni strani trdi, da namen predložitve teh dokumentov ni odgovor na trditve, navedene v odgovoru na tožbo, in na drugi, da bi tožeča stranka navedene dokumente lahko predložila v tožbi. V teh okoliščinah Komisija meni, da je treba te nove dokaze, ker njihova pozna predložitev ni upravičena, zavreči.
- 111 Komisija izpodbija tudi utemeljenost očitkov tožeče stranke.
- 112 V zvezi s tem je treba poudariti, da prvi očitek tožeče stranke temelji na treh trditvah, ki jih je mogoče jasno ločiti. Prva trditev se nanaša na to, da bi morala Komisija po uradni dolžnosti preveriti skladnost nacionalne zakonodaje s pravom Unije. Navezuje se na kršitev obveznosti preiskave. Druga in tretja trditev se nanašata na to, da nacionalna zakonodaja ni bila v skladu s pravom Unije, in na to, da je Consiglio di Stato zato zavrnilo uporabo nacionalne zakonodaje in MIT naložilo, naj tožeči stranki povrne škodo. Ti trditvi se navezujeta na domnevne napake, ki jih je Komisija storila pri presoji.
- 113 Tudi drugi očitek, s katerim tožeča stranka Komisiji očita, da je ugotovila, da s tem, da so ji bile na podlagi nacionalne zakonodaje naložene obveznosti javnih služb, ni bila kršena Uredba št. 1191/69, se nanaša na očitno napako pri presoji.
- 114 Poleg tega je treba ugotoviti, da so bili očitki tožeče stranke, ne glede na njihovo oblikovanje, Komisiji dovolj razumljivi, da je lahko v odgovoru na tožbo na njih v bistvenem odgovorila. Iz tega sledi, da je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je Komisija vložila na podlagi člena 44(1) Poslovnika z dne 2. maja 1991, zavrniti.
- 115 Preizkusiti je torej treba utemeljenost očitkov tožeče stranke.
- 116 Glede prvega očitka je treba takoj zavrniti kot neutemeljene trditve tožeče stranke, da je bila nacionalna zakonodaja v nasprotju s pravom Unije in da je Consiglio di Stato zato MIT naložilo, naj tožeči stranki povrne škodo, saj se s temi trditvami zgolj ponavlja to, kar je bilo zavrnjeno v okviru presoje prvega dela prvega tožbenega razloga.
- 117 Kot neutemeljeno je treba zavrniti tudi trditev tožeče stranke, da bi morala Komisija po uradni dolžnosti presojati skladnost nacionalne zakonodaje s pravom Unije. Poudariti je treba namreč, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Komisiji ni mogoče očitati, da ni upoštevala morebitnih pravnih in dejanskih elementov, ki bi ji bili lahko predloženi v upravnem postopku, a niso bili, ker Komisija ni zavezana po uradni dolžnosti in na podlagi domneve ugotavljati, kateri podatki bi ji lahko bili predloženi (sodbi z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, EU:C:1998:154, točka 60, in z dne 3. februarja 2011, Italija/Komisija, T-3/09, ZOdl., EU:T:2011:27, točka 84).
- 118 Ugotoviti pa je treba, da tožeča stranka ne izpodbija ugotovitve Komisije, da tožeča stranka v upravnem postopku, v katerem je sodelovala kot zadevna oseba, ni postavila vprašanja skladnosti nacionalne zakonodaje z Uredbo št. 1191/69. Prvi tožbeni razlog tožeče stranke je zato treba zavrniti kot neutemeljen, ne da bi bilo treba presojati dopustnost prilog C1, C3 in C4 k repliki.
- 119 Glede drugega očitka, ki se drugače kot prvi očitek, ki je neposredno povezan s prvim delom prvega tožbenega razloga, nanaša na očitno napako pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69, Splošno sodišče meni, da ga je treba obravnavati skupaj z drugimi očitki četrtega tožbenega razloga, ki se nanašajo na take napake pri presoji.

- 120 Glede na navedeno je treba drugi del prvega tožbenega razloga in zato prvi tožbeni razlog v celoti, razen drugega očitka njegovega drugega dela, ki bo obravnavan v okviru četrtega tožbenega razloga, zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: kršitev načel, ki urejajo povračilo škode, ki je posameznikom nastala s tem, da je država članica kršila pravo Unije

- 121 Tožeča stranka trdi, da je Consiglio di Stato ugotovilo, da ji je bila s koncesijami, ki so ji bile dodeljene vsako leto, kršena pravica do prejema nadomestila na podlagi Uredb št. 1191/69 in po začetku veljave Uredbe št. 1893/91 pravica do opravljanja podjetniških dejavnosti brez obveznosti javnih služb. Consiglio di Stato naj bi zato MIT naložilo povračilo škode v skladu z načeli, ki urejajo odgovornost države za škodo, povzročeno s sprejetjem upravnih aktov, ki so v nasprotju s pravom Unije, in pravično določitev zneska odškodnine, pri čemer naj bi se sklicevalo na merila, določena v Uredbi št. 1191/69, za določitev nadomestila za obveznosti javnih služb, ne da bi to vplivalo na njihovo prilagoditev za položaj tožeče stranke. Poleg tega naj bi Consiglio di Stato izrecno določilo, da se presežek škode, če se ugotovi, da je škoda višja od škode, ugotovljene na podlagi meril te uredbe, povrne ločeno. Tožeča stranka namreč meni, da je škoda lahko višja ali nižja od nadomestila, ki podjetju pripada na podlagi Uredbe št. 1191/69. Iz tega naj bi sledilo, da je Komisija s tem, da je priglašeni ukrep opredelila kot državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, kršila načela, določena s sodno prakso na področju povračila škode, ki je posameznikom nastala zaradi kršitve prava Unije.
- 122 V podporo tej trditvi tožeča stranka navaja, da nespoštovanje meril, določenih v sodbi Altmark (točka 45 zgoraj) (EU:C:2003:415), ki ga je v izpodbijanem sklepu ugotovila Komisija, v obravnavanem primeru ni upoštevno, saj se ta sodba nanaša na primere, v katerih se lahko naložijo obveznosti javnih služb, ki pa jih tožeči stranki od leta 1992 ni mogoče naložiti. Za obdobje pred tem datumom naj bi nespoštovanje teh meril potrdilo nezakonitost aktov, s katerimi je MIT dodelilo letne koncesije. Tožeča stranka trdi tudi, da nespoštovanje obveznosti ločitve računov ni upoštevno, ker ji po letu 1992 računov ni bilo treba ločevati, saj ji obveznosti javnih služb po tem letu ni bilo mogoče naložiti. Uredba št. 1191/69 naj bi vsekakor nalagala izključno obveznost ločevanja računov podjetij za javna in zasebna sredstva za izognitev navzkrižnemu subvencioniranju, vendar naj tožeči stranki računov ne bi bilo treba ločiti, saj ni prejela nobenega nadomestila.
- 123 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se tožba zavrne.
- 124 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ta tožbeni razlog temelji na domnevi, da je Consiglio di Stato v obravnavanem primeru upravnemu organu naložilo, naj tožeči stranki povrne škodo, ki ji je nastala z naložitvijo obveznosti javne službe ob kršitvi Uredbe št. 1191/69. Vendar, kot je bilo ugotovljeno v okviru preizkusa prvega dela prvega tožbenega razloga, je iz sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj) razvidno, da je ta domneva napačna, ker Consiglio di Stato ni ugotovilo nezakonitosti nacionalne zakonodaje, ampak je tožeči stranki priznalo pravico do uveljavljanja nadomestila na podlagi členov 6, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69 za obveznosti javnih služb, ki so ji bile naložene, in MIT naložilo naj v obliki nadomestila plača razliko med stroški in dohodki, povezanimi z izvajanjem navedenih obveznosti.
- 125 Drugi tožbeni razlog te tožbe je treba zato zavrniti kot neutemeljen, ne da bi bilo treba preizkusiti utemeljenost trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na domnevno napačno uporabo sodbe Altmark (točka 45 zgoraj) (EU:C:2003:415), in obveznosti ločitve računov, določene v Uredbi št. 1191/69.

Tretji tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

- 126 Tožeča stranka s tretjim tožbenim razlogom ponovno zagovarja stališče, da naj bi Consiglio di Stato naložilo MIT, naj ji povrne škodo, nastalo z naložitvijo obveznosti javne službe ob kršitvi Uredbe št. 1191/69. Navaja pa tudi različne trditve in očitke, med katerimi se nekateri nanašajo na kršitev obveznosti obrazložitve ali neobstoj preiskave, drugi pa na očitne napake pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69.
- 127 Zaradi jasnosti obravnave tožbe bodo očitki, ki se nanašajo na domnevne očitne napake pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69, tako kot očitki, ki jih je tožeča stranka navedla v drugem delu prvega tožbenega razloga, obravnavani v okviru četrtega tožbenega razloga.
- 128 Dalje, ker je bilo na trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na domnevno napačno ugotovljeno dejansko stanje glede na razlago sodbe Consiglio di Stato (točka 33 zgoraj), že odgovorjeno v okviru obravnave prvega dela prvega tožbenega razloga, se bo Splošno sodišče v okviru tega tožbenega razloga omejilo na preizkus očitkov tožeče stranke, ki se nanašajo na kršitev obveznosti obrazložitve.
- 129 Najprej je treba spomniti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 296 PDEU, prilagojena vrsti obravnavanega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznani z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Tako je treba obveznost obrazložitve presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta, naravo podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, na katere se akt neposredno in posamično nanaša. V obrazložitvi ni treba navesti vseh upoštevni dejanskih in pravnih okoliščin, saj je treba presoditi vprašanje, ali obrazložitev akta izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, ne le glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (zgoraj v točki 117 navedena sodba Komisija/Sytraval in Brink's France, EU:C:1998:154, točka 63; in sodbi z dne 22. junija 2004, Portugalska/Komisija, C-42/01, ZOdl., EU:C:2004:379, točka 66, in z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, ZOdl., EU:C:2008:224, točka 79).
- 130 Poleg tega Splošno sodišče pri nadzoru spoštovanja obveznosti obrazložitve nikakor ne preizkuša zakonitosti razlogov, ki jih Komisija navaja v utemeljitev svojega sklepa. Iz tega sledi, da so v okviru razloga, ki se nanaša na neobstoj ali pomanjkljivost obrazložitve, očitki in trditve, katerih namen je izpodbijanje utemeljenosti izpodbijanega sklepa, brezpredmetni in da niso upoštevni (sodba z dne 15. junija 2005, Corsica Ferries France/Komisija, T-349/03, ZOdl., EU:T:2005:221, točki 58 in 59).
- 131 Ob upoštevanju teh načel je treba presoditi, ali je Komisija v obravnavanem primeru spoštovala obveznost obrazložitve.
- Prvi očitek: Komisija ni navedla razlogov, iz katerih je štela, da računi tožeče stranke niso bili zanesljivi
- 132 Tožeča stranka Komisiji v bistvu očita, da v izpodbijanem sklepu ni pojasnila, zakaj je menila, da njeni računi niso bili zanesljivi, s čimer se je pridružila stališču, navedenemu v manjšinskem poročilu kolegija izvedencev, ki ga je imenoval Consiglio di Stato, ne da bi zavzela stališče glede trditev, navedenih v večinskem poročilu navedenega kolegija. V tem okviru Komisiji očita tudi, da njenih računov ni sama preverila.
- 133 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se prvi del tretjega tožbenega razloga zavrne.
- 134 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da se očitek tožeče stranke, glede tega, da Komisija ni preverila njenih računovodskih izkazov, ne nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, katere obseg je bil naveden v točki 129 zgoraj, ampak na neobstoj preiskave zadeve.

135 Poudariti je treba tudi, da je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, iz izpodbijanega sklepa razvidno, da Komisija ni izpodbijala zanesljivosti računovodskih izkazov tožeče stranke za celotno obdobje.

136 Komisija je v točki 115 obrazložitve izpodbijanega sklepa opozorila na načelo, ki ga je Splošno sodišče navedlo v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 7. maja 2009 Antrop in drugi (C-504/07, ZOdl., EU:C:2009:290), v skladu s katerim zahteve, določene v členu 10 Uredbe št. 1191/69 niso izpolnjene, kadar „na podlagi zanesljivih računovodskih podatkov [družbe] ni mogoče določiti razlike med stroški, ki se jih pripiše njeni dejavnosti [...] na področjih, za katera velja koncesija, in ustreznimi prihodki ter zato tudi ne izračunati povečanja stroškov, ki izhajajo iz izpolnitve obveznosti iz javne službe“.

137 Komisija je v točki 117 obrazložitve navedla:

„V zadevnem primeru družba Simet do leta 2002 ni izvajala ustreznega ločevanja računov za različne storitve, ki jih je opravljala, poleg tega pa se lahko podvomi o zanesljivosti obračunov stroškov z vidika ločevanja računov za leti 2002 in 2003, saj ni dokazov, da so organi upravljanja družbe uporabljali te obračune stroškov za izvajanje nadzora nad svojimi dejavnostmi. Družba torej ni upoštevala člena 10.“

138 Komisija je v točkah 127 in 128 obrazložitve enako utemeljitev uporabila v okviru preizkusa skladnosti priglasenega ukrepa z Uredbo št. 1370/2007 s tem, da je navedla:

„[...] [č]len 6(1) določa, da mora biti nadomestilo pri neposredno sklenjenih pogodbah o izvajanju javne službe v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 1370/2007 in z določbami iz priloge, da ne bi preseglo zneska, potrebnega za izvajanje obveznosti javnih služb. Ta priloga med drugim zahteva ločevanje računov (točka 5) in določa, kako je treba določiti najvišji znesek nadomestila.

Kot je že bilo poudarjeno v uvodni izjavi 115, družba Simet skoraj celotno priglašeno obdobje (med letoma 1987 in 2001), ni izvajala ustreznega ločevanja računov, vprašljiva pa je lahko tudi zanesljivost obračunov. Zato ni mogoče dokazati, da nadomestilo, v kakršnem koli že znesku bo dodeljeno, ne bo preseglo zneska, ki ustreza finančnemu neto učinku, enakemu vsoti pozitivnih ali negativnih posledic upoštevanja obveznosti javne službe na stroške in prihodke izvajalca javne službe (točka 2 priloge).“

139 Iz teh točk obrazložitve je razvidno, da Komisija razen za leti 2002 in 2003 ni izpodbijala zanesljivosti računov tožeče stranke, ampak je le ugotovila, da je bilo ob neobstoju dejanske ločitve računov nemogoče izključiti vsakršno tveganje čezmernega nadomestila, kot je določeno v členu 10 Uredbe 1191/69 in členu 6(1) Uredbe št. 1370/2007, tako da očitek tožeče stranke za obdobje med letoma 1987 in 2001 nima dejanske podlage.

140 Poleg tega je treba glede izpodbijanja zanesljivosti obračunov za računovodski leti 2002 in 2003 ugotoviti, da je Komisija pojasnila, da je to izpodbijanje posledica neobstoja dokaza, da so upravni organi tožeče stranke te obračune dejansko uporabljali za nadzor njene dejavnosti, tako da je tožeča stranka razlogovanje Komisije v zvezi s tem lahko razumela.

141 Zato je treba ta očitek v celoti zavrnil.

– Drugi očitek: Komisija v izpodbijanem sklepu ni pojasnila, zakaj meni, da se stopnja donosa, ki je višja od menjalne obrestne mere, povišane za 100 bazičnih točk, običajno ne šteje za ustrezno podlago za izračun razumnega dobička

142 Tožeča stranka Komisiji očita, da je brez dodatne obrazložitve ugotovila, da se stopnja donosa, ki je višja od menjalne obrestne mere, povišane za 100 bazičnih točk, običajno ne šteje za ustrezno podlago za izračun razumnega dobička.

143 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se prvi del tretjega tožbenega razloga zavrne.

144 V zvezi s tem je treba poudariti, da je ugotovitev, ki jo izpodbija tožeča stranka in ki se nanaša na stopnjo donosa, ki se uporabi za kapital, ki ga je tožeča stranka vsako leto vložila v okviru upravljanja medregionalnih linij, navedena v točki 129 obrazložitve izpodbijanega sklepa in torej v njegovem delu, ki se nanaša na skladnost priglašenega ukrepa z Uredbo št. 1370/2007.

145 V točki 129 obrazložitve izpodbijanega sklepa je navedeno:

„Ker parametri za nadomestilo niso bili določeni vnaprej, je treba stroške nujno razporediti naknadno na podlagi samovoljnih predpostavk, kot so bili razporejeni v začetnem poročilu in poročilu večine. Vendar Komisija ne more sprejeti predpostavk iz poročila večine, in sicer, da mora vsaka storitev, ki jo opravlja podjetje, nujno predstavljati enak delež prihodkov in stroškov v zadevnem letu. Ker bo naknadni izračun nedvomno prispeval k popolnem nadomestilu stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja storitve, Komisija meni, da se stopnja donosnosti lastnega kapitala, ki presega seštevek ustrezne menjalne obrestne mere in 100 bazičnih točk ter ki jo upoštevata začetno poročilo in poročilo večine, običajno ne bi obravnavala kot ustrezna podlaga za izračun razumnega dobička.“

146 Iz točke 129 obrazložitve je razvidno, da je Komisija utemeljila ugotovitev, da se menjalna obrestna mera, ki je predlagana v večinskem poročilu, običajno ne šteje za ustrezno podlago za izračun razumnega dobička v okoliščinah, v katerih bo naknadni izračun zneska nadomestila vedno pomenil popolno nadomestilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja storitve, ki je obremenjena z obveznostmi javnih služb. Komisija je torej svojo ugotovitev ustrezno utemeljila, pri čemer je spoštovala svojo obveznost obrazložitve.

147 Vprašanje, ali je ta utemeljitev pravilna, kar med drugim izpodbija tožeča stranka, je vprašanje presoje utemeljenosti izpodbijanega sklepa. Trditve, ki jih v tem smislu navaja tožeča stranka, je treba torej v okviru tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točki 130 zgoraj, šteti za brezpredmetne in neupoštevne.

148 Drugi del tretjega tožbenega razloga je treba zato zavrni kot neutemeljen.

149 Glede na navedeno je treba tretji tožbeni razlog zavrni kot neutemeljen.

Četrty tožbeni razlog: kršitev člena 107(1) PDEU, ker je Komisija storila več očitnih napak pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69

150 Tožeča stranka v tožbi Komisiji očita več kršitev, ki se nanašajo na očitne napake pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69, ki jih je v bistvu mogoče združiti v samo en tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU.

151 Tožeča stranka Komisiji očita, da je ugotovila, da je za priglašeni ukrep zaradi neločevanja računov obstajalo tveganje čezmernega nadomestila in da ta ukrep zato ni bil v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69. V zvezi s tem tožeča stranka poudarja, da ji pred letom 1992 računov ni bilo treba ločevati, ker nadomestila ni prejerala, in da od leta 1992 dalje obveznost ločevanja računov za njo ni veljala, ker ji obveznosti javnih služb ni bilo več mogoče naložiti enostransko. Poudarja, da v teh okoliščinah sodbe Antrop in drugi (točka 136 zgoraj) (EU:C:2009:290) zanje ni bilo mogoče uporabiti. Tožeča stranka meni tudi, da je računska metoda, predlagana v večinskem poročilu, zagotavljala izognitev vsakemu tveganju čezmernega nadomestila, saj je temeljila na naknadni rekonstrukciji stroškov, prevzetih v okviru obveznosti javnih služb.

– Prvi očitek: Komisija je napačno ugotovila, da tožeči stranki niso bile naložene obveznosti javnih služb v smislu Uredbe št. 1191/69

152 Tožeča stranka Komisiji v bistvu očita, da je ugotovila, da ji niso bile naložene obveznosti javnih služb v smislu Uredbe št. 1191/69.

153 Komisija ta očitek izpodbija.

154 Poudariti je treba, da se ta očitek nanaša na osrednje vprašanje v tej zadevi. Ugotoviti je namreč treba, da Consiglio di Stato, čeprav je v svoji sodbi (točka 33 zgoraj) ugotovilo, da je imela tožeča stranka na podlagi členov 6, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69 pravico zahtevati nadomestilo, ni izrecno navedlo, na čem ta pravica tožeče stranke temelji. Omejilo se je namreč na navedbo, da te pravice upravljavcem javnih služb ni mogoče zavrniti v povezavi s stroški, ki jih ti nosijo zaradi izvajanja navedenih storitev.

155 Tožeča stranka trdi, da je Consiglio di Stato pri tem izvedlo logični sklep na podlagi tega, da je nacionalna zakonodaja s tem, da je dejavnost rednega cestnega prevoza potnikov organizirala kot javno službo, katere opravljanje je bilo dodeljeno zasebnim podjetjem pod pogoji, ki jih je določila država, navedenim podjetjem, med katerimi je tožeča stranka, nujno naložila obveznosti javne službe, s čimer je bila kršena Uredba št. 1191/69, na podlagi katere morajo države članice take obveznosti odpraviti.

156 Vendar trditve tožeče stranke ni mogoče sprejeti na podlagi razlogov, navedenih v nadaljevanju.

157 Prvič, glede obveznosti, ki so bile tožeči stranki naložene na podlagi sklepov o letnih koncesijah, izdanih v obdobju od leta 1987 do 30. junija 1992, za katero se v postopku v glavni stvari uporabi Uredba št. 1191/69 v svoji prvotni različici, je treba opozoriti, da so bile v skladu s členom 1(1) in (2) te uredbe obveznosti, ki so jih države članice načeloma morale odpraviti, obveznosti javnih služb v železniškem in cestnem prometu ter v prometu po celinskih plovih poteh, kot jih opredeljuje navedena uredba.

158 Vendar je treba najprej poudariti, da določitve tarif na potnika v sklepih o letnih koncesijah in obveznosti predložitve seznama cen v predhodno odločanje lokalnemu uradu MIT ni mogoče šteti za tarifne obveznosti v smislu člena 2(5) Uredbe št. 1191/69.

159 V skladu s sodno prakso za tarifno obveznost namreč ni značilno zgolj da prevozne tarife določi ali odobri državni organ, ampak je za njih določen tudi dvojni kumulativni pogoj, ki se nanaša na „posebne“ tarifne določbe, ki se nanašajo na določene skupine potnikov, določene skupine blaga ali na določene vozne poti in so v nasprotju s poslovnimi interesi podjetja. Ta razlaga je podprta s členom 2(5), drugi pododstavek, ki določa, da tarifni ukrepi niso „splošni ukrepi cenovne politike“ in „ukrepi na področju cen in splošnih pogojev prevoza, sprejeti z namenom vzpostavitve trga prometnih storitev ali njegovega dela“. Iz tega sledi, da splošna zakonska obveznost, da prometne tarife odobri državni organ, torej ni „tarifna obveznost“ v smislu člena 2(5) Uredbe št. 1191/69 (sodba z dne 27. novembra 1973, Nederlandse Spoorwegen, 36/73, Recueil, EU:C:1973:130, točke od 11 do 13).

160 Vendar je treba ugotoviti, da tožeča stranka, čeprav trdi, da je bila določitev tarif v nasprotju z njenimi poslovnimi interesi, ker cene avtobusnih vozovnic niso smele biti dražje od cen vozovnic za drugi razred italijanskih vlakov, ne trdi in še manj dokazuje, da se je določitev tarif v sklepu o letnih koncesijah nanašala na določene skupine potnikov, določene skupine blaga ali na določene vozne poti.

161 Dalje, ker je nekatere obveznosti iz sklepov o letnih koncesijah – ki se nanašajo na določitev prog na podlagi destinacij in poti, število prevozov in njihovo frekvenco, trajanje prevoza na posamezni progi, takojšnje posredovanje informacij o vsakršni prekinitvi, prenehanju ali spremembi storitve, predhodno odobritev lokalnega urada MIT pri nabavi vozil za storitve ali prerazporeditvi vozil za storitve v drugo uporabo, izdajo vozovnic za prevoz potnikov, prtljage in poljedelskih paketov ter njihovo petletno hranjenje, nadzor uradnikov lokalnega urada MIT nad računovodskimi izkazi tožeče stranke ter

obveznost brezplačnega prevoza paketov za račun pošte – mogoče šteti za „obveznost upravljanja“ ali „obveznost izvajanja prevozov“ v smislu člena 2(3) Uredbe št. 1191/69 in člena 2(4) te uredbe, je treba ugotoviti, da je sistem, določen v italijanski zakonodaji, tožeči stranki omogočal, da je zahtevala obnovev sklepov o letni koncesiji, ali pa da tega ni storila, če je menila, da ji obveznosti javnih storitev, ki so morale biti izvedene v okviru upravljanja medregionalne linije, ne ustrezajo.

162 Iz tega sledi, da take obveznosti niso obveznosti, ki jih država naloži enostransko, da bi zagotovila zadostne storitve prevoza, v smislu člena 1 Uredbe št. 1191/69.

163 Kot navaja Komisija, tožeča stranka v zvezi s tem zamenjuje med enostransko naložitvijo obveznosti javnih storitev od upravnih organov, za katero je treba na podlagi Uredbe št. 1191/69 plačati nadomestilo v skladu z enotnimi postopki nadomestila iz členov od 10 do 13 te uredbe, in prostovoljnim pristopom k pogodbenemu razmerju, ki zajema izvajanje nekaterih prevoznih storitev, ki so vsekakor določene v javnem interesu, za kateri Uredba št. 1191/69 ne določa nobene obveznosti nadomestila.

164 Poleg tega trditve, ki jih v zvezi s tem navaja tožeča stranka, niso prepričljive. Tožeča stranka namreč trdi, da je lahko na podlagi nacionalne zakonodaje svojo ponudbo za koncesijo oblikovala le v skladu s pogoji, ki so jih v javnem interesu določili upravni organi. Trdi torej, da je imela dejansko na izbiro le, ali bo prevzela dejavnost prevoza potnikov na medregionalnih linijah.

165 Vendar je treba poudariti, da so v skladu s členom 4(1) Uredbe št. 1191/69 prevozna podjetja pristojne organe držav članic lahko zaprosila za prenehanje obveznosti vsake javne službe v celoti ali delno, če jim je taka obveznost povzročala gospodarsko izgubo. V skladu z drugim odstavkom tega člena so „prevozna podjetja lahko predlaga[la] nadomestitev uporabljenih oblik prevoza z drugo obliko“. Vendar, kot je Komisija navedla v izpodbijanem sklepu, pri čemer tožeča stranka temu ni nasprotovala, tožeča stranka ni nikoli predložila takega predloga. Iz te okoliščine je razvidno, da je tožeča stranka obveznosti, ki so bile določene v razpisni dokumentaciji in vsebovane v sklepih o letnih koncesijah, sprejela prostovoljno in sistematično.

166 Tožeča stranka trdi, da je nacionalna zakonodaja določala, prvič, da mora kandidat jasno in podrobno navesti potrebe javnih služb, ki jih prejšnji koncesionar ni izpolnil ali se ni zavezal, da jih bo izpolnil, drugič, da MIT letne koncesije prednostno dodeli podjetjem, ki so „izkazala, da so pripravljena in zmožna prevzeti dodatne stroške za dela ali storitve lokalnega interesa, povezane s prevoznimi storitvami“, in tretjič, da se je koncesija od leta 1994 dodelila šele po javni kontradiktorni seji zadevnih strank, na kateri je moral biti potrjen „dejanski obstoj javnega interesa“. Vendar ti elementi ne morejo izpodbiti ugotovitve, da je tožeča stranka prostovoljno sprejela obveznosti javnih služb, določene v razpisni dokumentaciji, in da nikoli ni zahtevala prenehanja ali spremembe navedenih obveznosti, kot ji je to omogočala Uredba.

167 Trditev tožeče stranke, da naložitev obveznosti javnih služb v smislu Uredbe št. 1191/69 dokazuje tudi dejstvo, da je v preteklosti že prejemale nadomestila iz tega naslova na podlagi zakona št. 877/86, ni nič bolj prepričljiva. Tožeča stranka namreč ni dokazala, da je bil zadevni zakon namenjen določitvi nadomestila za obveznosti javnih služb, ki se enostransko naložijo prevoznim podjetjem v smislu Uredbe št. 1191/69. Poleg tega merilo, ki ga za izračun pomoči določa navedeni zakon, torej število prevoženih kilometrov, izključuje, da bi bilo mogoče tako pomoč enačiti z nadomestilom v smislu Uredbe št. 1191/69, saj ta za izračun zneska nadomestila, ki se plača za obveznosti javnih služb, naložene prevoznim podjetjem, določa posebno metodo.

168 Nazadnje je treba poudariti, da v skladu s členom 2(1) Uredbe št. 1191/69 obveznosti javnih služb „pomenijo obveznosti, ki jih zadevno prevozna podjetje, če bi upoštevalo lastne poslovne interese, ne bi prevzelo ali jih ne bi prevzelo v enakem obsegu ali pod enakimi pogoji.“ Težko je torej priznati, da

je tožeča stranka zaprosila za obnovitev različnih koncesij, kljub obveznostim upravljanja in prevažanja, ki so bile določene v razpisni dokumentaciji in sklepih o letnih koncesijah, ne da bi imela pri tem poslovni interes.

- 169 V zvezi s tem je treba poudariti, da se tožeča stranka zadovolji s trditvijo, da so obveznosti iz sklepov o letnih koncesijah ogrozile njeno svobodo gospodarskega razvoja, kar naj bi dokazovalo dejstvo, da je MIT zavrnilo njene različne predloge za spremembo prog in urnikov. Vendar je iz dokumentov, ki jih je tožeča stranka predložila v podporo tej trditvi, razvidno, da se zahteve za spremembo niso nanašale na linije, ki so že bile dane v koncesijo tožeči stranki in ki jih je ta že upravljala, ampak na podaljšanje linij, ki so že bile dane v koncesijo tožeči stranki. Poleg tega, kot je Komisija navedla v izpodbijanem sklepu, je bilo mogoče zaradi ekskluzivnosti koncesij, ki jih je MIT dodelilo prevoznikom, ko opravljajo reden prevoz potnikov, kot je bila koncesija dodeljena tožeči stranki, ekspanzionističnim zahtevam tožeče stranke mogoče ugoditi, zgolj če te niso posegale v pravice drugega upravljavca.
- 170 Drugič, poudariti je treba, da tožeča stranka na podlagi obveznosti, ki so ji bile naložene na podlagi sklepov o letnih koncesijah za obdobje od 1. julija 1992 do leta 2003, za katero se v postopku v glavni stvari uporabi Uredba št. 1191/69, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 1893/91, nikakor ni bila upravičena do nadomestila.
- 171 Iz člena 1 Uredbe št. 1191/69 v različici, ki se je uporabljala od 1. julija 1992, je namreč razvidno, da so bila zgolj prevozna podjetja, ki so opravljala mestni, primestni ali regionalni prevoz, upravičena do nadomestila, če se je država odločila, da jim naloži obveznosti javnih služb ali da te njihove obveznosti ohrani.
- 172 Vendar v obravnavanem primeru ni sporno, da se dejavnost zadevne tožeče stranke nanaša na upravljanje medregionalnih linij, tako da država od 1. julija 1992 ne more naložiti obveznosti javnih služb tožeči stranki, ta pa za stroške iz naslova takih obveznosti ne more zahtevati nadomestil.
- 173 Poleg tega je treba tudi ob domnevi, da je tožečo stranko zaradi storitev, ki jih opravlja, mogoče enačiti s podjetjem, ki opravlja regionalni prevoz, ugotoviti, da obveznosti, ker ji s sklepi o letnih koncesijah niso bile naložene enostransko, spadajo v pogodbeni sistem iz člena 14(1) in (2) Uredbe št. 1191/69 v različici, ki je veljala od 1. julija 1992, ki določa poseben sistem financiranja, ki ne dopušča nobenih nadomestil po metodah iz oddelkov II, III in IV te uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 16. marca 2004, Danske Busvognmænd/Komisija, T-157/01, Recueil, EU:T:2004:76, točka 79).
- 174 Glede na zgornje ugotovitve je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni dokazala, da je Komisija storila očitno napako pri presoji s tem, da je v izpodbijanem sklepu ugotovila, da italijanske oblasti tožeči stranki niso enostransko naložile obveznosti javnih služb v smislu Uredbe št. 1191/69 za obdobje med letoma 1987 in 2003.
- 175 Prvi del četrtega tožbenega razloga je treba torej zavrniti kot neutemeljen.
- Drugi očitek: Komisija naj bi napačno ugotovila, da tožeča stranka ni dokazala obstoja gospodarske izgube, ki upravičuje plačilo nadomestila v smislu člena 5(1) Uredbe št. 1191/69
- 176 Tožeča stranka v bistvu trdi, da je Komisija napačno ugotovila, da tožeča stranka ni dokazala, da je bila gospodarska izguba določena ob upoštevanju učinkov obveznosti javnih služb na celotno dejavnost podjetja v skladu s členom 5(1) Uredbe št. 1191/69, ker je bilo v obravnavanem primeru tveganje čezmernega nadomestila nevtralizirano s tem, da je bil izračun izgub, ki jih je utrpela tožeča stranka zaradi obveznosti javnih služb, ki jih je prevzela, opravljen naknadno.
- 177 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se ta očitek zavrne.

178 V zvezi s tem je treba poudariti, kot je to storila Komisija, da sta gospodarska izguba in tveganje čezmernega nadomestila dva različna elementa. Tako je dokaz gospodarske izgube na podlagi členov 5, 10 in 11 Uredbe št. 1191/69 nujen za določitev zneska nadomestila, ki je zaradi naložitve enostranske obveznosti javnih služb dolgovan prevoznemu podjetju. Tveganje čezmernega nadomestila pa je lahko posledica več dejavnikov, ki lahko povzročijo, da je nadomestilo večje od nadomestila, ki bi bilo temu podjetju dolgovano na podlagi Uredbe. V obravnavanem primeru je Komisija, čeprav je ugotovila, da priglašeni ukrep ni bil v skladu s členom 10 Uredbe št. 1191/69 zaradi dejanskega neobstoja ločitve računov, za katero Komisija meni, da edina lahko prepreči tveganje čezmernega nadomestila, ugotovila tudi, da navedeni ukrep ni bil v skladu s členom 5(1) te uredbe, ker tožeča stranka ni dokazala, da je bila gospodarska izguba določena ob upoštevanju učinkov obveznosti javnih služb na celotno dejavnost podjetja. Ker tožeča stranka ni izrecno trdila, da je to dokazala, je treba ta očitek zavrtni kot povsem neutemeljen.

– Tretji očitek: Komisija je tako kot MIT ugotovila, da je bilo v večinskem poročilu napačno ocenjeno, da uporabljen kapital ni bil omejen na znesek kapitala, zahtevan za obveznosti javnih služb

179 Tožeča stranka trdi, da je Komisija tako kot MIT ugotovila, da je bilo v večinskem poročilu napačno ocenjeno, da uporabljen kapital ni bil omejen na znesek kapitala, zahtevan za obveznosti javnih služb.

180 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija in predlaga, naj se ta očitek zavrne.

181 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da očitek tožeče stranke ni podkrepjen z dejstvi. Tožeča stranka Komisiji namreč očita, da se je strinjala s kritiko italijanskih organov glede večinskega mnenja, ki se nanaša na znesek kapitala, ki ga je tožeča stranka vložila v okviru upravljanja mednarodnih linij, za katere so naložene obveznosti javnih služb. Tožeča stranka se v zvezi s tem sklicuje na točko 62 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Vendar je treba ugotoviti, da je ta točka obrazložitve zajeta v delu izpodbijanega sklepa, v katerem Komisija povzema stališča Italije. Komisija pa trditev italijanskih organov ne navaja v delu sklepa, ki se nanaša na presojo pomoči.

– Četrty očitek: Komisija naj bi napačno ugotovila, da je za priglašeni ukrep zaradi neločevanja računov obstajalo tveganje čezmernega nadomestila in da ta ukrep zato ni bil v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69

182 Tožeča stranka Komisiji očita, da je ugotovila, da je za priglašeni ukrep zaradi neločevanja računov obstajalo tveganje čezmernega nadomestila in da zato ta ukrep ni bil v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69. V zvezi s tem tožeča stranka poudarja, da ji pred letom 1992 računov ni bilo treba ločevati, ker nadomestila ni prejemale, in da od leta 1992 dalje obveznost ločevanja računov za njo ni veljala, ker ji obveznosti javnih služb ni bilo več mogoče naložiti enostransko. Poudarja, da v teh okoliščinah sodbe Antrop in drugi (točka 136 zgoraj) (EU:C:2009:290) zanj ni bilo mogoče uporabiti. Tožeča stranka meni tudi, da je računska metoda, predlagana v večinskem poročilu, zagotavljala izognitev vsakemu tveganju čezmernega nadomestila, saj je temeljila na naknadni rekonstrukciji stroškov, prevzetih v okviru obveznosti javnih služb.

183 Komisija trditve tožeče stranke izpodbija.

184 Najprej je treba poudariti, da tožeča stranka trdi zlasti, da obveznost ločitve računov iz člena 5(2) Uredbe št. 1191/69 zanj ni veljala, ker ji italijanski organi na podlagi navedene uredbe niso več mogli naložiti obveznosti javnih služb. Trdi tudi, da se sodba Antrop in drugi (točka 136 zgoraj) (EU:C:2009:290) zanj ne uporabi, ker se je Sodišče v njej izreklo o podrobnih pravilih glede enotnega postopka za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69 v različici, ki je veljala od 1. julija 1992.

185 V zvezi s tem je treba spomniti, da mora biti v skladu s členom 10 Uredbe št. 1191/69 višina nadomestila pri obveznosti upravljanja ali izvajanja prevoza enaka razliki med zmanjšanjem finančne obremenitve in zmanjšanjem prihodka podjetja, če je celotni ali ustrezni del zadevne obveznosti za zadevno obdobje prenehal. Iz te določbe izhaja, da nadomestilo ne sme biti višje od stroškov, ki jih zaradi obveznosti javnih služb, ki jih je prevzelo, nosi podjetje.

186 Poleg tega je člen 1(5) Uredbe št. 1191/69 v različici, ki se je uporabljala do 1. julija 1992, določal:

„Kadar prevozno podjetje ne izvaja samo storitev javne službe, temveč opravlja tudi druge dejavnosti, mora izvajati javne službe kot ločene dejavnosti, pri tem pa izpolnjevati vsaj naslednje pogoje:

(a) poslovni računi so za vsako dejavnost ločeni, delež sredstev za vsako od teh dejavnosti pa se uporablja v skladu z veljavnimi računovodskimi pravili;

[...]“

187 Iz te določbe je razvidno, da je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, za vsa prevozna podjetja, ki so hkrati opravljala storitve – za katere so bile določene obveznosti javnih služb, bodisi na podlagi enostranske naložitve, kot so glede na okoliščine primera prevozna podjetja, ki opravljajo mestni, primestni ali regionalni prevoz, bodisi na podlagi sklenitve pogodbe o izvajanju javne službe – in opravljala druge dejavnosti, od 1. julija 1992 veljala obveznost ločitve računov.

188 Ne glede na vprašanje – ali so italijanski organi v obravnavanem primeru kršili člena 1 in 14 Uredbe št. 1191/69 v različici, ki je veljala od 1. julija 1992, s tem, da po koncu postopka dodeljevanja letnih koncesij za upravljanje medregionalnih linij niso formalno sklenili pogodbe o izvajanju javne službe – ki ga bo moralo presojeti nacionalno sodišče, pri čemer bo po potrebi Sodišču postavilo vprašanje za predhodno odločanje, obveznost ločitve računov tožečo stranko torej zavezuje.

189 Vendar je treba poudariti, da je ob upoštevanju tega, da tožeča stranka, kot je bilo že ugotovljeno v okviru obravnave prvega dela četrtega tožbenega razloga, nadomestil od 1. julija 1992 ni mogla uveljavljati, vprašanje, ali je zanj po tem datumu obveznost ločevanja računov obstajala, v okviru te zadeve dejansko ni upoštevno.

190 Vendar je treba ugotoviti, ali je bil priglašeni ukrep v skladu s členom 10 Uredbe št. 1191/69 v obdobju od leta 1987 do 30. junija 1992.

191 V zvezi s tem je treba poudariti, da so izvedenci, ki so izdelali večinsko stališče, kot je razvidno iz točke obrazložitve 24 izpodbijanega sklepa, ker za obdobje med letoma 1987 in 1992 ni bil razpoložljiv noben obračun, stroške rednih storitev medregionalnega prevoza izračunali na podlagi odstotka prihodkov, ki so bili v tem obdobju ustvarjeni s temi storitvami, nato pa so določili skupni znesek stroškov na podlagi letne bilančne vsote za vsako zajeto proračunsko leto. Izvedenci so nato, da bi rekonstruirali stroške poslovanja, od skupnih stroškov odšteli vse stroške, ki ne izhajajo iz poslovanja (obresti, finančne stroške, izgube pri prodaji aktivnih postavk, druge izgube in stroške, neposredne davke in končne zaloge). Nazadnje so bili poslovni stroški rednih medregionalnih prevoznih storitev, določeni na podlagi odstotka prihodka od navedenih storitev.

192 Iz tega sledi, da metoda izračuna nadomestila, uporabljena v večinskem poročilu, čeprav temelji, kot trdi tožeča stranka, na naknadni analizi računovodskih izkazov tožeče stranke, določa stroške rednih storitev medregionalnega prevoza na podlagi odstotka, ki ga prihodki iz teh storitev predstavljajo glede na vse prihodke tožeče stranke. Taka metoda temelji, kot Komisija poudarja v točki 129 obrazložitve izpodbijanega sklepa, na domnevi, da vsaka storitev, ki jo opravi tožeča stranka nujno predstavlja enak delež stroškov in prihodkov v zadevnem letu. Po vzoru Komisije je treba torej ugotoviti, da je taka

domneva težko sprejemljiva in da ne more zagotoviti, da nadomestilo ne bo višje od stroškov, ki so tožeči stranki dejansko nastali zaradi obveznosti javnih služb, ki jih je prevzela od leta 1987 do 30. junija 1992.

193 Četrty očitek tožeče stranke je treba zato zavrniti kot neutemeljen.

194 Četrty tožbeni razlog tožeče stranke je treba zato v celoti zavrniti kot neutemeljen.

Peti tožbeni razlog: Komisija naj bi s tem, da je v izpodbijanem sklepu upoštevala poročili kolegija izvedencev, o katerih se Consiglio di Stato še ni izreklo, posegla v sodno dejavnost nacionalnega sodišča

195 Tožeča stranka Komisiji očita, da se je nezakonito vmešala v nacionalni sodni postopek s tem, da je v okviru izpodbijanega sklepa upoštevala večinsko poročilo in manjšinsko poročilo izvedencev, ki jih je imenovalo Consiglio di Stato v okviru postopka za izvršitev svoje sodbe (točka 33 zgoraj). Tožeča stranka namreč meni, da sta ti poročili dokumenta, ki so ju napisali izvedenci, ki delujejo kot pomočniki sodišča in katerih presoja je izključno v njegovi pristojnosti. Komisija naj bi s tem, da je upoštevala poročili kolegija izvedencev, ki naj bi ji ju nezakonito posredovalo MIT, preden se je o njih izrekel Consiglio di Stato, temu odvzela pristojnost za odločanje.

196 Komisija trdi, da ta tožbeni razlog ni dopusten, ker je bil prvič naveden v repliki. Izpodbija tudi utemeljenost trditev tožeče stranke in predlaga, naj se ta tožbeni razlog zavrne.

197 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je bil ta tožbeni razlog, kot trdi Komisija, prvič naveden v repliki, ne da bi tožeča stranka to zamudo upravičila z navedbo novih pravnih ali dejanskih elementov. Ta tožbeni razlog tudi ne pomeni neposredne ali implicitne razširitve razloga, ki je bil že naveden v začetni vlogi. Iz tega sledi, da je treba v skladu s sodno prakso, ki se nanaša na člen 48(2) Poslovnika z dne 2. maja 1991, ta tožbeni razlog zato zavreči kot nedopusten (glej sodbo z dne 15. marca 2006, Italija/Komisija, T-226/04, EU:T:2006:85, točka 64 in navedena sodna praksa).

198 Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka ni navedla, zakaj naj bi ravnanje, ki ga očita Komisiji, pomenilo kršitev prava Unije, ki lahko vpliva na zakonitost izpodbijanega sklepa, zaradi česar ta tožbeni razlog tudi ne izpolnjuje zahtev iz člena 44(1) Poslovnika z dne 2. maja 1991 in ga je tudi zato treba šteti za nedopusten.

199 Iz vseh navedenih razlogov je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

200 V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (osmi senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Simet SpA nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Evropska komisija.**

D. Gratsias

M. Kančeva

C. Wetter

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 3. marca 2016.

Podpisi

Kazalo

Dejansko stanje	2
Zakonodajni in uredbeni okvir, ki ureja dejavnosti tožeče stranke	2
Pravo Unije	2
Nacionalno pravo	6
Pravna sredstva, ki jih je tožeča stranka vložila pri nacionalnih sodiščih	8
Upravni postopek	9
Izpodbijani sklep	9
Postopek in predlogi strank	11
Pravo	12
Dopustnost	12
Utemeljenost	13
Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 107(1) PDEU Uredbe št. 1191/69	13
– Prvi del prvega pritožbenega razloga: napačno ugotovljeno dejansko stanje	13
– Drugi del prvega tožbenega razloga: očitna napaka pri presoji ali neobstoj preiskave glede skladnosti nacionalne zakonodaje, ki se uporabi, s pravom Unije	16
Drugi tožbeni razlog: kršitev načel, ki urejajo povračilo škode, ki je posameznikom nastala s tem, da je država članica kršila pravo Unije	18
Tretji tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve	19
– Prvi očitek: Komisija ni navedla razlogov, iz katerih je štela, da računi tožeče stranke niso bili zanesljivi	19
– Drugi očitek: Komisija v izpodbijanem sklepu ni pojasnila, zakaj meni, da se stopnja donosa, ki je višja od menjalne obrestne mere, povišane za 100 bazičnih točk, običajno ne šteje za ustrezno podlago za izračun razumnega dobička	20
Četrty tožbeni razlog: kršitev člena 107(1) PDEU, ker je Komisija storila več očitnih napak pri presoji uporabe Uredbe št. 1191/69	21
– Prvi očitek: Komisija je napačno ugotovila, da tožeči stranki niso bile naložene obveznosti javnih služb v smislu Uredbe št. 1191/69	22
– Drugi očitek: Komisija naj bi napačno ugotovila, da tožeča stranka ni dokazala obstoja gospodarske izgube, ki upravičuje plačilo nadomestila v smislu člena 5(1) Uredbe št. 1191/69 .	24
– Tretji očitek: Komisija je tako kot MIT ugotovila, da je bilo v večinskem poročilu napačno ocenjeno, da uporabljen kapital ni bil omejen na znesek kapitala, zahtevan za obveznosti javnih služb	25

– Četrty očitek: Komisija naj bi napačno ugotovila, da je za priglašeni ukrep zaradi neločevanja računov obstajalo tveganje čezmernega nadomestila in da ta ukrep zato ni bil v skladu z enotnim postopkom za plačilo nadomestila iz Uredbe št. 1191/69	25
Peti tožbeni razlog: Komisija naj bi s tem, da je v izpodbijanem sklepu upoštevala poročili kolegija izvedencev, o katerih se Consiglio di Stato še ni izreklo, posegla v sodno dejavnost nacionalnega sodišča	27
Stroški	27